

Danmarks
Naturfredningsforening

ÅRET, DER GIK 2022

INDHOLD

FORORD	03
POLITIK	04
Natur	14
Klima	24
Miljø	28
Kampagne og kommunikation	32
BØRN	40
UNGE	48
AKTIVE & FRIVILLIGE	54
MEDLEMMER	62

Danmarks Naturfredningsforenings årsberetning. Marts 2023

Rapporten er skrevet af medarbejdere fra Danmarks Naturfredningsforening og redigeret af Søren Møllerup Dawe, Sofie Hvemø og Charlotte Taarnhøj Dahlstrøm.

Udgivet af: Danmarks Naturfredningsforening, 2023

Layout: Grafisk designer Maja Blarke

Forsidefoto: Tim Ammitzbøll

Tryk: KLS PurePrint

Kontakt:

Søren Møllerup Dawe, smd@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Naturen på dagsordenen

Det er med lige dele stolthed og dyb taknemmelighed, at vi afleverer denne status over vores indsats i Danmarks Naturfredningsforening (DN) i 2022.

Vi har i dén grad formået at sætte dagsorden for vores natur, miljø og klima. Naturen er blevet en folkesag, og den bliver debatteret som aldrig før. Vores mærkesager fylder i den politiske samtale, særligt vores arbejde med den tværgående mærkesag 'Mere plads til naturen' er nået vidt og bredt ud i hele landet.

Vores grønne aftryk var også tydeligt at se i efterårets folketingsvalgkamp. DN's prioriterede emner blev både debatteret i valgkampen og kan findes i det nye regeringsgrundlag. Men vi er ikke i mål endnu – de politiske ambitioner skal fortsat være højere.

Efter mange års stædig kamp begynder vi dog nu at se egentlige fremskridt. Der er ved udgangen af 2022 udpeget i alt 15 naturnationalparker, hvor naturen sættes fri. Af regeringsgrundlaget for den nye regering fremgår det, at naturnationalparkerne skal gennemføres, og der er tilmed mulighed for at udpege yderligere fem. Samtidig fik vi også sat en nyskabende naturlov på den politiske dagsorden og skrevet den ind i regeringsgrundlaget.

Hele vores forening har været i felten for at sikre en CO₂-afgift på landbruget. Dels for at nedbringe det danske udslip af klimagasser, dels for at få et nyt og bæredygtigt landbrug, hvor naturen også kan eksistere.

Foto: Isak Hoffmeyer

Foto: Thomas Andersen

Selvom vores nye strategi kun har et år på bagen, så viser den allerede sit værd. For vi bliver svære at komme udenom, når vi samlet og målrettet tager en sag op nationalt og lokalt. Der bliver lyttet til os. Vi er derfor utrolig glade for, at vores fælles strategi er blevet så godt modtaget og omsat til konkret handling i hver enkelt afdeling. For som årsberetningen også klart viser, så er det takket være den enkeltes indsats, at vi formår at samle hundredtusindvis af danskere om natur, miljø og klima. Vi har 'Slip haven fri', vi har 'Affaldsindsamlingen', vi har 'Naturens uge'. Ja, vi kan blive ved.

Læs selv om vores stærke, grønne forening og de mange flotte indsats og resultater her i årsberetningen for 2022.

Rigtig god fornøjelse.

Maria Reumert Gjerding, præsident
& Lars Midtby, direktør

● Naturen er blevet en folkesag, og den bliver debatteret som aldrig før.

POLITIK

Vi taler naturens, miljøets og klimaets sag og skaber konkrete og tydelige resultater.

Tydelige resultater for natur, miljø og klima

I DN arbejder vi hver dag for at realisere vores mission om, at Danmark bliver et bæredygtigt samfund med et smukt og varieret landskab, en rig og mangfoldig natur, et rent og sundt miljø og uden negative klimapåvirkninger.

Målet med vores politiske indsats er at etablere DN som en troværdig og uundværlig grøn stemme, der skaber folkelig opbakning samt konkrete og tydelige natur-, miljø- og klimapolitiske resultater. Det gør vi blandt andet ved at vise vejen til en rigere natur og grøn omstilling og ved at agere naturens vagthund, når der er brug for det.

Vores politiske interessevaretagelse er bedst, når vi som forening formår at trække i samme retning og samarbejde

på tværs af det nationale og lokale niveau og udnytte vores forskellige fagligheder og styrker. Det er her, vi skaber de største resultater.

Samtidig kræver de største resultater ofte ihærdighed og evnen til at turde prioritere, så DN's vigtigste mål kommunikeres konsekvent og vedholdende over for beslutningstagere og i mediebilledet.

2022 har været et travlt år med både folketingsvalg, politiske forhandlinger om markant mere grøn energi, en ny CO₂-afgift for industrien og en havplan.

På de indre linjer var 2022 også et aktivt år, hvor DN's repræsentantskab både har vedtaget en råstofpolitik, en ny naturpolitik samt en fælles foreningspolitisk holdning til placering af vindmøller.

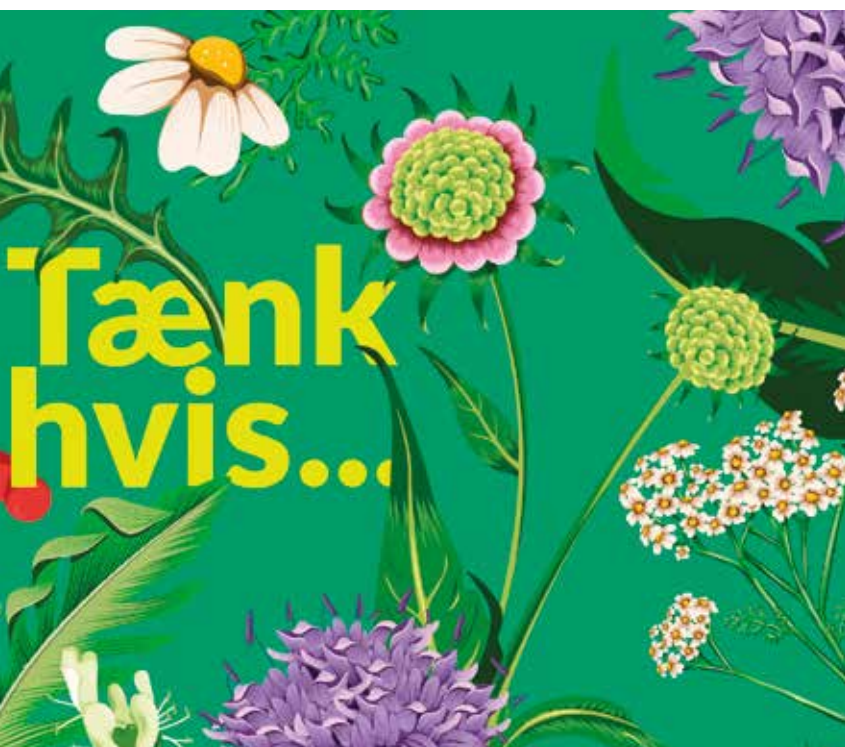
Derudover har et nyt netværk for lokalpolitisk interessevaretagelse set dagens lys.

Den tværgående mærkesag

I 2022 igangsatte vi for første gang arbejdet med en tværgående mærkesag, hvor hele foreningen arbejder sammen for at nå konkrete mål og gøre en vigtig dagsorden til en folkesag.

På repræsentantskabsmødet i efteråret 2021 blev det besluttet, at 'Mere plads til naturen' skulle være emnet for den første tværgående mærkesag. Det er en helt central del af DN's nye strategi, at vi i fællesskab prioriterer, hvad der er allervigtigst, og derefter arbejder sammen om det – nationalt og lokalt. Vi bruger alle vores kompetencer og fagligheder samtidig: politisk arbejde, organiseringsarbejde, kampagnearbejde og naturfaglig viden.

Med den tværgående mærkesag arbejdes der for at skabe mere plads til naturen i Danmark, blandt andet ved at skubbe på for en ambitiøs biodiversitetslov.

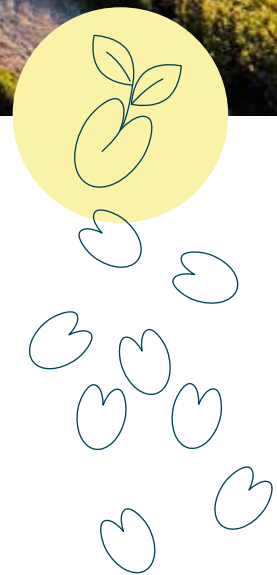
Efter første år med mærkesagen er det lykkedes at nå de mål, vi satte os. Både de organisatoriske, kommunikationsmæssige og nationalpolitiske. Hele 25 afdelinger har været engageret i udviklingen af mærkesagen, og 41 afdelinger har været en aktiv del af kommunikationsindsatsen.

Der blev samlet mere end 51.000 underskrifter i forbindelse med den nationale kampagne 'Giv naturen lov' og desuden engageret mere end 1.500 underskrivere, som satte personlige ord på deres opbakning til en naturlov. Og det lykkedes at gøre en biodiversitetslov til en del af grundlaget for den nye regering.

Endelig tog DN's præsident, Maria Reumert Gjerding, på turné med dokumen-

tarist Phie Ambo og filmen 'Organiseret vildskab', med visninger og talks om, hvorfor naturen har brug for mere plads.

Det har dog også vist sig, at et enkelt år er for kort tid til at opbygge projektet og nå i dybden med resultater og organisatorisk forankring. Det er derfor blevet besluttet at gøre mærkesagen toårig. I 2023 fortsætter vi arbejdet med fokus på den lokale indsats, hvor DN spiller en aktiv rolle i at skabe mere plads til naturen lokalt gennem konkrete projekter – og vi fortsætter med at presse på for at gøre den kommende biodiversitetslov så ambitiøs som muligt.

Tema:

Folketingsvalg 2022 og ny regering

● Læs hele DN's valgkampspapir: www.dn.dk/valgkamp2022

Folketingsvalget og den efterfølgende regeringsdannelse var den vigtigste politiske begivenhed i 2022 i forhold til at sætte et grønt aftryk på de kommende års politiske dagsordener og sikre et godt grundlag for at skabe resultater for natur, miljø og klima.

DN's indsats i forbindelse med valgkampen i 2022 er et godt eksempel på en holdindsats med afsæt i klare prioriteter. Vi formåede at bringe foreningens forskellige fagligheder optimalt i spil med en fagligt funderet og koordineret presse-, kommunikations- og kampagnemæssig

indsats. Vi formåede samtidig at skabe sammenhæng mellem det nationale arbejde og de mange flotte lokale valgaktiviteter og indsatser, som DN's lokale afdelinger arrangerede.

DN's valgkampindsats tog afsæt i fem prioriterede emner, som hver indeholdt konkrete forslag til løsninger på de natur-, miljø- og klimamæssige udfordringer, vi som samfund står over for.

1. Sikre naturen mere plads. Som en del af DN's tværgående mærkesag 'Mere plads til naturen' vil vi arbejde for en biodiversitetslov med bindende mål: 30 % beskyttet natur, hvoraf en tredjedel skal være strengt beskyttet.

Status: Flere partier fra både rød og blå blok bakkede i løbet af valgkampen op om en biodiversitetslov (naturens lov) i Danmark. Det står også i regeringsgrundlaget, at regeringen vil indføre en samlet lov om natur og biodiversitet. Dog er der endnu ingen konkrete mål og tiltag. Det bliver en af de centrale opgaver i det nye år at gøre indsatsen håndgribelig og handlingsorienteret og konkretisere mål.

2. Bedre beskyttelse af fremtidens drikkevand. Beskyttelse af drikkevandet har været en klassisk DN-mærkesag gennem årtier. Under valgkampen ønskede vi at opnå opbakning til indførelse af grundvandsparker med totalforbud mod brug af sprøjtegift og med plads til natur.

Status: Før valget lancerede Socialdemokratiet sammen med hele den daværende røde blok en plan for beskyttelse af 200.000 hektar jord mod brug af pesticider og andre skadelige stoffer, som kan sive ned og forurene grundvandet.

Det flugtede rigtig fint med DN's eget udspil, men er desværre kun delvist kommet med i regeringsgrundlaget. Det bliver derfor en stor opgave i 2023 at fastholde fokus på truslerne mod vores drikkevand samt sikre konkrete tiltag i forhold til bedre beskyttelse.

3. Mere beskyttet havnatur. Vi vil sætte havet på den politiske dagsorden og sikre en bedre beskyttelse af havet med blandt andet forbud mod bundtrawl i beskyttet havnatur.

Status: Flere partier lancerede i løbet af valgkampen planer om bedre beskyttelse af vores havområder. Regeringsgrundlaget indeholder konkrete mål med en ambition om 20 % beskyttede områder og 10 % strengt beskyttede områder. Der er dog stadig nogle udeståender, hvad angår placeringen af de beskyttede områder, og hvilke aktiviteter der må foregå i områderne. Den tidligere regerings forslag om et trawlforbud i Bælthavet er udsat, da den nye regering ønsker at inddrage Fiskerikommissionens anbefalinger. Der kan være risiko for en udvanding af den tidligere regerings forslag. Vi vil i 2023 have fokus på en ambitiøs havplan og på, at udlægningen af et trawlfrit område i Bælthavet gennemføres.

4. En høj og ensartet CO₂-afgift på landbruget. Vi arbejder for en afgift, der skal sikre, at også landbruget leverer på Danmarks klimamål, og som kan fungere som en motor i en grøn omstilling af fødevarerhvervet.

Status: I valgkampens indledning fyldte landbrugets klimaudslip meget, og der tegnede sig et politisk flertal for indførelse af en CO₂-afgift på landbruget. I det efterfølgende regeringsgrundlag er CO₂-afgif-

ten med, men ambitionsniveauet bliver en politisk kamp den kommende tid.

5. Cirkulær økonomi. Vi vil sætte fokus på, hvordan vi i Danmark bliver bedre til at udnytte ressourcerne bedst muligt og nedbringe mængden af affald.

Status: Bedre udnyttelse af ressourcer og mindre affald fyldte ikke meget i valgkampen og er generelt overset i den danske natur- og klimadebat. Det bliver derfor en opgave i 2023 at få sat fokus på det enorme problem, vi har med alt for meget affald. Vi vil derfor arbejde på, at der kommer mere politisk fokus på bedre ressourceudnyttelse og mere genbrug.

Samlet set kan DN se tilbage på en flot indsats i forbindelse med valgkampen. Selvom den nye SVM-regering ikke blev så grøn, som vi i DN havde håbet, så

I valgkampen arbejdede DN for stærkere havbeskyttelse.

indeholder det nye regeringsgrundlag dog flere positive takter, der flugter med DN's mål.

For eksempel vil regeringen indføre en CO₂-afgift på landbruget, lave en ny havplan med mål om 20 % beskyttet og 10 % strengt beskyttet natur, etablere flere nationalparker og fremrykke målet om klimaneutralitet til 2045. Og ikke mindst indeholder regeringsgrundlaget et løfte om en natur- og biodiversitetslov, som vi i dén grad har kæmpet for og sat som mål at få indført i 2022/2023. Nu bliver vores opgave at presse på for, at loven bliver så ambitiøs som overhovedet muligt. Vi vil derfor blandt andet arbejde for, at den kommer til at sikre 30 % beskyttet natur, hvoraf en tredjedel skal være strengt beskyttet.

DN Køge og DN Stevns stillede i samarbejde med andre afdelinger langs Sjællands østkyst skarpt på naturen på havet, da de inviterede politikere til debat om Øresunds fremtid.

DN Favrskov spurgte som startskud til deres grønne valgdebat alle kandidaterne direkte, om de sagde ja eller nej til en naturlov.

Lokale eksempler fra valgkampen

En af vores forenings største styrker er den lokale tilstedeværelse i hele landet. Det kom flot til udtryk i valgkampen, hvor DN's lokale afdelinger spillede en meget stor rolle i den samlede valgkampindsats og i at gøre valget grønt ved at sætte fokus på natur, drikkevand, miljø og klima lokalt.

Nogle lokalafdelinger arrangerede grønne valgdebatter og stillede skarpe spørgsmål til de opstillede politikere. Andre inviterede politikere ud i naturen og viste dem konkret, hvad vi skal passe på og beskytte. Og der var afdelinger, som satte et grønt præg på debatsiderne i avisen, og rigtig mange bidrog desuden til at skaffe underskrifter til den store 'Giv naturen lov'-kampagne. Gåpåmodet i afdelingerne var stort i hele landet, og der blev arrangeret mange forskellige aktiviteter.

DN Hillerød efterlyste i flere debatindlæg øget tempo på klimaindsatsen og italesatte nødvendigheden af en naturlov. Frederiksborg Amts Avis d. 17. oktober 2022.

VALGDEBAT GRØN HANDLING NU

MANDAG 24. OKTOBER KL. 19.00
Store sal, Birkerød Bibliotek, Rudersdal

Der skal gøres noget NU for at redde klimaet, naturen og miljøet. Kom og hør, hvad de inviterede politikere fra A, B, C, F, V og Ø vil gøre i den næste folketingsperiode. Du har mulighed for at stille dit eget spørgsmål. Ingen tilmelding - mød bare op!

FOKUS

Landbrug | Transport | Naturlov | Rent vand

DN Rudersdal gik sammen med blandt andre Klimabevægelsen om en debat, hvor de krævede svar fra politikerne på, hvordan landbruget skal bidrage med CO₂-reduktioner, hvordan vi redder vores drikkevand, og hvorvidt kandidaterne bakkede op om en naturlov.

Formand for DN Favrskov, Alfred Borg, til grøn valgdebat.

Rasmus Nordqvist (SF) deltog i DN Favrskovs debat, hvor han blev spurgt ind til, hvorvidt han støttede en naturlov.

DN Jammerbugt, DN Silkeborg og DN Ikast-Brande lavede grønne vælgervandring, hvor de inviterede politikerne ud i naturen.

DN Sorø tog på reportage-tur med P1, hvor de satte naturloven i perspektiv ved at fortælle om den sjældne hasselmus og dens behov for plads og beskyttelse.

Vælgervandring med DN Jammerbugt i den smukke klithede.

Ved vælgervandringen i Tranum mødte repræsentanter fra ti forskellige partier op.

DN Jammerbugt stod for bål og suppe til vælgervandringen i Tranum.

Vælgervandringen i Tranum var en stor succes.

Den lokale vagthund

DN modtager hvert år orientering om mellem 15.- og 30.000 primært kommunale afgørelser og høringer inden for natur, miljø og planområdet. Det hænder, at en sag udgør et problem for naturen, landskabet eller miljøet. Når det er tilfældet, går DN ind i sagen. I 2022 endte DN med at påklage 153 sager til klagenævnene, hvilket svarer til et gennemsnit på én til to klager per kommune.

Det lokale sagsarbejde er en vigtig del af DN's arbejde for at passe på vores fælles natur. Det er summen af alle de sager, vi arbejder med og klager over, som har betydning for, om den danske natur er i fremgang eller tilbagegang.

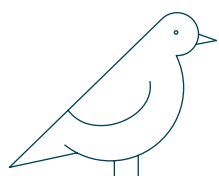
Samtidig er klagesager med til at sætte rammerne for lovfortolkningen omkring miljø-, natur- og planlovgivningen, og de kan derfor have en vigtig betydning ud over de enkelte sager. Det er især DN's mange lokalafdelinger, der med stort

lokalt kendskab og engagement spiller en vigtig rolle i det lokale sagsarbejde.

I 2022 har vi opnået en række flotte resultater og er blevet opmærksomme på nye udviklinger, hvoraf et lille udpluk er særligt spændende at fremhæve.

Dæmning i Storåen i Holstebro Kommune

I november 2022 fik DN medhold i vores klage over planerne om en dæmning i Storåen, der løber gennem Holstebro by.

FAKTA

Det lokale sagsarbejde i tal for 2022

- DN har rejst 156 klagesager.
- DN har en vinderprocent* på 70 %, dvs. at DN har vundet eller delvist vundet 81 af de 113 af foreningens klager, som klagenævnet realitetsbehandlede i 2022.
- DN har rejst 1,6 klagesager (dvs. 1-2 klagesager) i snit per kommune.

* Klager, som er afvist, trukket tilbage eller på anden måde ikke er realitetsbehandlet efter natur-, miljø- og planlovgivningen, indgår ikke i beregningen af vinderprocenten.

● Storåen, der med en længde på 104 kilometer er Danmarks næstlængste å.

Dæmningen var et led i kommunens klimasikring, der skulle parkere vandet i et naturområde uden for byen og dermed være med til at forhindre oversvømmelser i Holstebro.

I tråd med DN's klage valgte Miljø- og Fødevarerklagenævnet at underkende kommunens VVM-redegørelse (dvs. vurdering af virkningerne på miljøet), da den på ingen måde kunne redegøre tilstrækkeligt for projektets påvirkning af hverken naturtyper eller den sjældne birkemus. I denne sag var en klage dog den sidste udvej for os. Vi har i DN forgæves søgt et samarbejde med kommunen, så der kunne have været en bedre dialog om, hvordan man bedst udformer en klimasikring af Holstebro. Vi er nemlig enige i, at byen skal sikres, men løsningerne skal give mening for naturen. I DN vil vi i det nye år arbejde for en helhedsplan for hele Storåen, hvor naturgenopretning, lavbundsprojekter og klimatilpasning tænkes sammen på tværs af de tre kommuner, som åen løber igennem.

Sommerhusbyggeri i strid med naturbeskyttelsesloven

I løbet af de sidste 27 år har Ringkøbing-Skjern Kommune løbende givet tilladelse til at bygge et stort antal sommerhuse samt til- og ombygninger i den naturbeskyttede klithede Holmsland Klit ved Vesterhavet. DN har nu fået medhold i, at dette både er stærkt kritisabelt og i strid med naturbeskyttelsesloven.

Det er meget problematisk, at naturbeskyttelsesloven ikke er blevet overholdt. Det underminerer hele princippet i loven og udvander beskyttelsen af vores unikke kystnatur. Sagen har været vigtig for DN,

da der var risiko for, at den kunne danne præcedens for flere lignende sager i andre kommuner, hvis Ringkøbing-Skjern Kommune ikke blev stillet til ansvar.

Vi har i Danmark en særlig forpligtelse til at beskytte den atlantiske klithede, som kun findes få andre steder i Europa. Med sommerhusbyggeriet på Holmsland Klit frygter DN, at unik beskyttet natur, der er levested for en række dyre- og plantearter i tilbagegang, kan være ødelagt. Derfor er det vigtigt at få stoppet byggeriet og taget stilling til, hvordan naturen bedst genoprettes.

●
Vores unikke
klitlandskab.

NATUR

Mere plads og bedre beskyttelse

2022 var et stort naturpolitisk år for DN. Både på den politiske scene og internt i foreningen.

DN arbejder for en rig og mangfoldig natur i Danmark. En natur, der kan opdages, opleves og nydes i fremtiden. Adgang til en rig natur er kommende generationers ret, og mere vild natur er en central del af løsningen på biodiversitets- og klimakrisen.

Efter to år med debatter og høringer internt i DN har vi i 2022 vedtaget en fælles naturpolitik for hele foreningen. Med en klar vision og konkrete mål for fremtidens natur i Danmark sætter vores nye naturpolitik rammen og retningen for DN's indsats for mere og vildere natur i Danmark.

Folketingsvalgkampen viste, at der efter flere års pres nu er et politisk flertal for en bindende biodiversitetslov. Den store opgave bliver nu at få omsat løfterne til en konkret og ambitiøs lov.

2022 blev også året, hvor de sidste 10 ud af de 15 naturnationalparker blev udpeget. De 15 naturnationalparker skal nu gennemføres under en SVM-regering, der i regeringsgrundlaget desuden lægger op til en mulighed for, at der kan blive etableret yderligere fem.

Naturnationalparkerne er et naturpolitisk gennembrud. For første gang får vi i Danmark områder, hvor naturen har førsteret. Hvor den naturforvaltning, der udføres på arealerne, bestemmes ud fra, hvad der er bedst for at sikre fremgang for biodiversiteten, og ikke ud fra hensyn til landbrug, fiskeri, hektarstøtte eller lignende. Det er i højere grad en 'rammesætning' for, at naturen kan tage vare på sig selv, end en detailplanlagt traditionel naturpleje. Et paradigmeskifte.

Debatten i offentligheden har desværre i høj grad været både ufaglig, heftig og præget af stærke følelser, og den har til tider været hård og uforsonlig.

DN's verdensmål

Verdensmål 14

DN arbejder for at forbedre vilkårene for naturen og livet i havene omkring Danmark.

Verdensmål 15

DN arbejder for at beskytte, genoprette og give adgang til natur og biodiversitet i Danmark, både i skovene, i det åbne land og i byerne.

73 % af danskerne er enige i, at det er en god idé at sikre mere vild natur i form af naturnationalparker og urørt skov.

DN har deltaget aktivt og konstruktivt i debatten med løbende kommunikationsindhold på alle DN's egne kanaler samt debatindlæg i lokale og nationale medier og har fastholdt nødvendigheden af mere plads til naturen på naturens præmisser. Samtidig har vi aktivt modsagt myter og usandheder. Fagligheden har været vores udgangspunkt. Spørger man danskerne, er der også stor opbakning til naturnationalparkerne. Det viser en meningsmåling, som Epinion har foretaget for DN: 73 % er enige i, at det er en god idé at sikre mere vild natur i form af naturnationalparker og urørt skov. Kun 11 % svarer, at de er uenige.

Fredninger

DN har siden 1937 haft retten til at foreslå et naturområde fredet, og her i 2022 opnår vi stadig mange gode resultater. Når DN, en kommune eller staten rejser en fredningssag ved at foreslå en fredning af et bestemt område, afgør et fredningsnævn, om fredningen skal gennemføres. Fredninger er et vigtigt redskab for DN til at sikre beskyttelse af natur og landskaber og til at udvikle natur og biodiversitet i hele Danmark.

Det generelle billede er, at flere og flere kommuner bakker op om de fredningsidéer, som DN kommer med. Samtidig oplever vi, at et stigende antal kommuner henvender sig til DN med invitationer til samarbejder om fredninger. Det er en rigtig positiv udvikling, der viser, at kommunerne har taget ejerskab over fredninger og har set værdien af en permanent og ambitiøs beskyttelse.

Fredningssager i 2022

- Seks nye fredningssager er rejst af DN. De dækker tilsammen over 2.606 hektar.
- Seks fredningssager er blevet gennemført.
- Tre af de gennemførte fredningssager er blevet endeligt afgjort. De er samlet på 733 hektar.

Seks fredningssager, som DN har rejst i 2022

Brødebækken og Denderup Vænge, Næstved Kommune og Faxe Kommune

Sammen med Næstved Kommune rejste DN i 2022 en fredning for Brødebækken og Denderup Vænge. Området rummer en artsrigdom ud over det sædvanlige og har sandsynligvis været skovbevokset siden sidste istid.

Det kontinuerlige skovdække, de imponerende smeltevandsdale, lommer af lysåben natur og gamle krogede træer skaber et levested for mange forskellige arter. Særlig vigtig er den meget sjældne og truede syvsover, hasselmusen, som stiller helt særlige krav til skovdriften. Hasselmusen er forsvundet mange andre steder, fordi selv skånsom skovdrift sjældent formår at tage de nødvendige hensyn til den lille syvsover.

Skovområdet er også et vigtigt hjemsted for blandt andet flere flagermusarter og sjældne planter, herunder orkidéer, ulvefod og småbladet milturt. En fredning skal være med til at bevare den biologiske mangfoldighed i skoven ved at skabe bedre vilkår for truede arter og sikre en særlig skånsom skovdrift.

Furs Bakkeland, Skive Kommune

I februar gik DN sammen med Skive Kommune om at rejse en fredningssag for Furs fantastiske bakkeland. Området er på næsten 600 hektar og består af stejle klinter, grønne bakker, stolte gravhøje og både tidligere og stadig aktive molergrave.

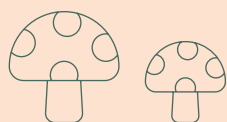
Den ekstensive landbrugsmæssige brug af jorden i bakkerne kombineret med over hundrede års molerindvinding har skabt grundlaget for adskillige værdifulde og artsrige overdrev, pletter med hedevegetation, grønne enge og smålunde med gamle krogede træer, som har fået lov til at passe sig selv til stor gavn for det vilde dyre- og planteliv.

Fredningen vil sikre, at dette enestående landskab ikke tilbygges, og at naturen plejes, så biodiversiteten øges.

Vejstrup Ådal, Svendborg Kommune

På Fyn har DN rejst en fredningssag for den smukke Vejstrup Ådal beliggende i Svendborg Kommune. Ådalen er en smuk slynget å med et, efter danske forhold, pænt fald, omgivet af skovklædte stejle skrånninger og lysåbne naturarealer. Fredningen skal være med til at beskytte det naturlige vandløb, forbedre naturen langs åen og sikre, at landskabet omkring åen ikke tilplantes med juletræer eller lignende.

Lyngbos Hede, Varde Kommune

Den danske klithede er helt enestående, og vi har derfor et særligt ansvar for at passe på den. En af disse klitheder er Lyngbos Hede, som DN i år gik sammen med Varde Kommune om at foreslå fredet.

Lyngbos Hede består af en mosaik af tør og fugtig klithede og er blandt andet hjem for dværgbuske, klokkelyg og revling. I over 50 år har heden været forvaltet som et fredet område af Fredningsnævnet, men er aldrig blevet fredet ved en egentlig fredningskendelse. En fredning af Lyngbos Hede vil give områdets store naturværdier den bedste beskyttelse, sikre adgang til naturpleje og sikre offentligheden mulighed for at færdes frit på heden.

Marbæk Plantage, Esbjerg Kommune

I slutningen af 2022 rejste DN en fredningssag for Marbæk Plantage i Esbjerg Kommune. Kommunen ejer langt størstedelen af plantagen, som består af åbne arealer, hede, plantage og en smuk, lang kystlinje.

Fredningen skal sikre, at naturen plejes, at rekreative anlæg og byggeri ikke udhuler fredningsværdierne, samt et større fokus på at øge biodiversiteten i området. Det skal blandt andet ske gennem konvertering af nåleskov til skov med hjemmehørende arter og til lysåbne naturtyper.

Hevring Hede, Norddjurs Kommune

I 2022 fremsatte DN et forslag til fredning af Hevring Hede i Norddjurs Kommune. Området er på 412 hektar og har et væld af forskellige naturtyper, særligt den sjældne klithede, og en række sjældne planter, blandt andet den smukke guldblomme, der er under voldsom tilbagegang. Området bruges i dag af

Forsvaret, og der er derfor tale om en såkaldt 'sovende fredning', som først træder i kraft, hvis Forsvaret en dag sælger arealet. Ved at lave en sovende fredning undgås fremtidige spekulationer og konflikt om arealernes anvendelse, og det sikrer offentlighedens adgang til det enestående naturområde.

Gennemførte fredninger i 2022

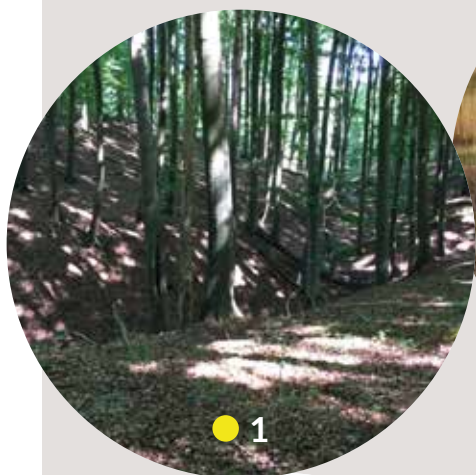
I alt er seks fredningssager blevet gennemført i 2022.

Disse tre ligger i Miljø- og Fødevareklagenævnet, som skal tage stilling til sagerne:

1. Hesbjergkilen vest for Odense, hvor nogle af Fyns få store skove er blevet fredet for blandt andet at forhindre råstofgravning.
2. Tempelkrog Nord i Holbæk Kommune og Lejre Kommune. Fredningen vil sikre området fantastiske fugleliv.
3. Treldeskovene i Fredericia Kommune. Fredningen skal sikre, at skoven fremover enten holdes urørt eller dyrkes ekstensivt af hensyn til de store naturværdier.

Disse tre er blevet endeligt gennemført:

4. Krogens og Hørbylund Møllebække ved Frederikshavn, hvor et ureguleret vandløb med fine overdrev nu beskyttes.
5. Kirkeskoven og Kirkeengen i Vordingborg, hvor ældgamle løvtræer midt i byen nu sikres.
6. Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn i Frederikssund Kommune. Fredning med sovende bestemmelser sikrer på sigt området naturværdier.

Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn

Forsvaret råder over nogle af landets fineste naturområder, heriblandt Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn. DN har en ambition om at sikre naturen på alle Forsvarets arealer varigt med sovende fredningsbestemmelser. Det betyder, at fredningen først træder i kraft, hvis Forsvaret en dag sælger området. Herefter vil området til evig tid være et naturområde med offentlig adgang, som forvaltes med øje for øget biodiversitet.

Derfor rejste DN sammen med Frederikssund Kommune en fredningssag for Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn i 2020, som i 2022 blev gennemført af Fredningsnævnet. Det betyder, at så længe Forsvaret ejer og bruger området, forvaltes naturen efter driftsplaner, som i høj grad tager hensyn til biodiversiteten. Hvis Forsvaret en dag forlader området, så træder fredningen i kraft, og området bliver et offentligt naturområde.

Havet

Det er DN's vision, at 100 % af havarealet forvaltes bæredygtigt og økosystembaseret, og at forvaltningen ikke må forhindre opnåelsen af målet om god miljøtilstand i havet. I den sammenhæng arbejder vi for 30 % beskyttet hav, hvoraf 10 % skal være strengt beskyttet.

På havområdet har 2022 budt på op- og nedture. Havet er i 2022 i dén grad rykket op på den politiske dagsorden, hvor det hører hjemme. Dog blev forhandlinger

om en ny og nødvendig havplan udskudt på grund af folketingsvalget, og etableringen af en trawlfri zone, der ellers skulle træde i kraft 1. januar 2023 i Bælthavet, er blevet udskudt af den nye SVM-regering.

53.000
underskrifter
blev overrakt til
politikere med
kravet om en
bedre beskyttelse
af havet.

Forhandlinger om ny havplan

I 2021 indgik DN en aftale med Danmarks Fiskeriforening om et fælles udspil om udpeging af 10 % urørt hav. Det var et gennembrud i kampen for en bedre beskyttelse af vores havnatur. Med udspillet slog vi fast, at visionen om at udpege 10 % af det danske havareal som urørt hav hverken var utopisk eller urealistisk.

Som startskud til forhandlingerne om havplanen overrakte DN i foråret 53.000 underskrifter til politikere med krav om en bedre beskyttelse af havet.

Der blev i løbet af forhandlingerne – efter pres fra blandt andet DN – opnået et flertal uden om den daværende regering, der ønskede en markant mere ambitiøs havplan med mindst 10 % strengt beskyttet hav i Danmark. Den daværende S-regering havde lagt op til, at det kun skulle gælde for 4,1 % af havet.

● Daværende erhvervsminister Simon Kollerup (S), daværende miljøminister Lea Wermelin (S) og daværende minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn (S) var blandt de politikere, der fik overrakt de 53.000 underskrifter før forhandlingerne om den nye havplan. Her ses Simon Kollerup (S) sammen med DN's præsident, Maria Reumert Gjerding.

Forhandlingerne blev udskudt i forbindelse med folketingsvalget og skal genoptages med en ny SVM-regering og et nyt sammensat Folketing. I regeringsgrundlaget er der gode takter for havet med løfte om en økosystembaseret havplan med ambition om 20 % beskyttede områder og 10 % strengt beskyttede områder. DN vil i 2023 presse på for at sikre en så ambitiøs havplan som muligt og holde politikerne op på deres løfter fra valgkampen.

Forbud mod bundtrawl

Den nu tidligere S-regering og dens støttepartier aftalte som en del af finansloven 2022, at der skulle udpeges et trawlfrit område i Bælthavet (Lillebælt, Storebælt og Langelandsbælt). To minutter i valgkamp lykkedes det støttepartierne at lande en aftale om det trawlfrie område i Bælthavet, og områdets geografiske afgrænsning blev således besluttet. En bekendtgørelse blev sendt i høring lige inden valgets udskrivelse.

En indførelse af et trawlfrit område i Bælthavet vil være en kæmpe sejr og et nybrud i beskyttelsen af den danske havnatur, ligesom det vil være et vigtigt skridt

for genopretning af den truede torskebestand i vores indre farvande. Det er et greb, vi vil arbejde for at udbrede til andre områder i de danske farvande.

Vi ved nemlig, at det virker. I Øresund har vi haft trawlforbud siden 1932, og i dag har Øresund en langt større biodiversitet end alle andre indre danske farvande. Her er bobleref, muslingebanker, tang, ålegræs og sågar koraller. I Øresund er der over 155 fiskearter, som er et af de højeste antal i dansk farvand. Den ekstremt pressede torskebestand er sund og stærk i Øresund som det eneste sted i indre danske farvande.

Det er derfor stærkt bekymrende, at den nye SVM-regering i sit regeringsgrundlag har valgt at udskyde den trawlfrie zone i Bælthavet, godt to uger før den skulle træde i kraft. Det er et svigt af den havnatur og de fiskebestande, som lige nu er presset til det yderste af blandt andet trawlfiskeri i vores indre danske farvande.

DN vil i 2023 derfor presse intenst på for, at det trawlfrie område indføres hurtigst muligt, som det blev aftalt før valget.

Et trawlfrit område i Bælthavet vil være godt nyt for havnaturen.

DN arbejder for:

100 % af havet skal forvaltes bæredygtigt og økosystembaseret.

30 % af havet skal være beskyttet.

10 % heraf skal være strengt beskyttet.

KLIMA

DN kæmper for, at der gennemføres en hurtig og klog udrulning af vedvarende energi.

Klimahandling nu

FN's klimapanel slog igen alarm i 2022 med en ny rapport, der viser, at kloden er på vej mod en 2,8 graders-temperaturstigning allerede i slutningen af dette århundrede. Altså næsten dobbelt så meget som den globale målsætning på maksimalt 1,5 graders stigning. Hvis vi skal undgå at overskride 1,5 grader, skal vores udledninger toppe senest i 2025 og halveres senest i 2030. Behovet for hurtig handling, der sikrer konkrete reduktioner i CO₂-udledning, er selvindlysende og kan ikke understreges nok.

Som Danmarks største grønne organisation skal DN være en stærk aktør i den klimapolitiske dagsorden og skubbe på for, at Danmark accelererer de nødvendige klimapolitiske tiltag. Vi skal sikre, at Danmark overholder klimaloven og målet om 70 % CO₂-reduktion i 2030, så Danmark lever op til sit ansvar i Parisaftalen. I alle politiske aftaler arbejder vi i DN for målbare CO₂-reduktioner, som hurtigt bringer Danmark tættere på 70 %-målet.

I DN kæmper vi særligt for, at der indføres en CO₂-afgift på landbruget, at udtagningen af lavbundsjorder accelereres, at der gennemføres en hurtig og klog udbygning af vedvarende energi (VE), og at

Danmark overgår til et samfund baseret på en cirkulær økonomi.

Nu er det landbrugets tur til at bidrage

I 2022 har DN sammen med en række andre organisationer og tænketanke slået et slag for, at der er behov for at indføre en høj og ensartet CO₂-afgift, hvor ingen sektorer undtages.

● DN arbejder for, at der indføres en CO₂-afgift på landbruget for at accelerere den grønne omstilling.

Derfor er det positivt og et vigtigt skridt i den rigtige retning, at der i sommeren 2022 blev indgået en politisk aftale om en ny grøn skattereform, der indeholder en CO₂-afgift for industrien. Nu er det landbrugets tur. Det har derfor stået højt på DN's dagsorden at presse på for, at

DN's verdensmål

Verdensmål 12

DN arbejder for en mere ansvarlig og bæredygtig brug af klodens ressourcer gennem bedre regulering og oplysning.

Verdensmål 13

DN arbejder for en ambitiøs dansk klimapolitik og for at øge borgernes egne muligheder for at leve mere klimavenligt.

der indføres en CO₂-afgift, der kan være motor i den grønne omstilling af fødevarerhvervet.

Derfor er det også positivt, at en CO₂-afgift på landbruget var et stort tema under valgkampen, og at det indgår i regeringsgrundlaget. Arbejdet med at gøre det konkret og ambitiøst udestår, og DN vil i 2023 fortsætte med at presse på for, at det sker.

DN har i 2022 også presset på for at få accelereret udtagningen af de 100.000 hektar lavbundsjorder, der blev indgået en politisk aftale om i efteråret 2021.

DN indgik i 2022 en principaftale med Better Energy om opsætning af vedvarende energikilder, heriblandt solenergi.

En hurtig og klog udbygning af VE

Frem mod 2030 skal Danmarks grønne elproduktion firedobles, og det bør ske i samspil med natur- og grundvandsbeskyttelse.

DN har længe presset på for mere vedvarende energi, så de politiske mål er positive.

I debatten fylder konflikten mellem natur og klima en del, men vi er nødt til at løse begge kriser samtidigt – uden at tiltag på det ene område går ud over det andet.

Det var også essensen af den tekst, som repræsentantskabet i efteråret 2022 vedtog angående placering af vindmøller. Vedtagelse af teksten er et eksempel på, at DN tager den grønne omstilling alvorligt og hele tiden må se indad og vurdere, om udviklingen går i den rigtige retning. Både for natur og klima. DN prioriterer samarbejde og alliancer, og derfor blev vi i 2022 enige med energiselskabet Better Energy om et udspil om vedvarende energi og natur.

Aftalen går ud på, at opsætningen af vind- og solenergi, ud over at levere grøn strøm, skal anvendes som løftestang til at øge biodiversiteten i det danske landskab ved at fungere som trædesten og lommer for pressede arter. Det skal bidrage til og muliggøre udtagning af visse lavbundsjorder, og så skal det anvendes til at beskytte det danske grundvand. Better Energy

stod for opsætningen af over halvdelen af Danmarks nye grønne elkapacitet sidste år.

DN har med DN Lemvig som drivkraft ligeledes indgået et praktisk samarbejde med Skovgaard Energy, som går ud på at optimere naturindholdet i deres solceller-parker i Ramme og Nees. DN er på den måde tæt inde over, hvordan eksisterende naturelementer i parken, som for eksempel vandhuller og andre naturarealer, kan plejes. Der eksperimenteres også med at forbedre området som biotop for fugle, padder og insekter gennem barjordsstriber, stenbunker og udsåning af nektarplanter, som for eksempel rødkløver, i håb om at dette kan styrke bestanden af den rødlistede kløverhumle, der findes i nær-området.

Cirkulær økonomi

Cirkulær økonomi er blevet koblet tættere til affaldsindsamlingen, hvor fokus ikke kun ligger på at fjerne affald fra naturen, men også på, hvordan vi kan undgå de store affaldsmængder gennem en omstilling

til cirkulær økonomi. I relation til årets affaldsindsamling satte DN derfor fokus på cirkulær økonomi gennem blandt andet kampagneaktiviteter, pressemæssigt fokus på Country Overshoot Day, nye undervisningsmaterialer og et temanummer af Natur og Miljø.

Da engangsemballager fylder meget i sække-ene ved affaldsindsamlingen, har DN politisk haft fokus på at fremme regulering, som kan sikre et skift væk fra engangsemballager og over til genbrug. I den forbindelse har vi blandt andet fulgt forhandlingerne om udvidet producentansvar tæt og er tovholder på en netværksgruppe med aktører på tværs af værdikæden, som arbejder på at fremme genbrugs-systemer både lokalt, nationalt og i EU.

Før sommerferien lancerede DN en ny kortlægning af kommunernes arbejde med affaldsforebyggelse, lavet i samarbejde med Aalborg Universitet og Gate 21. Redskabet har til formål at støtte den lokale interessevaretagelse og opdateres løbende.

● Vi skal væk fra engangsemballager og i stedet fokusere på genbrugelige løsninger.

MILJØ

Det har været en vigtig prioritet for DN i 2022 at fortsætte arbejdet med at sikre vores alle sammens drikkevand.

Rent drikkevand

DN har fortsat indsatsen for at beskytte og fremtidssikre vores unikke, rene danske drikkevand. Vi har løbende udgivet tal for forureningssituationen og skabt debat i medierne. Vi har arbejdet tæt sammen med forskellige partier i Folketinget, hvilket der kom en styrket indsats og en drikkevandsfond ud af på finansloven for 2022.

Over halvdelen af de danske drikkevandsboringer indeholder i dag pesticidrester. Dette må stoppes. Hvis vi skal sikre rent

vand til fremtidige generationer, skal vi gribe ind nu og oprette

grundvandsparker, hvor vi kan dyrke rent grundvand til kommende tider.

I 2022 blev der fundet pesticidrester i 54,2 % af de aktive drikkevandsboringer.

12,2 % var over grænseværdien.

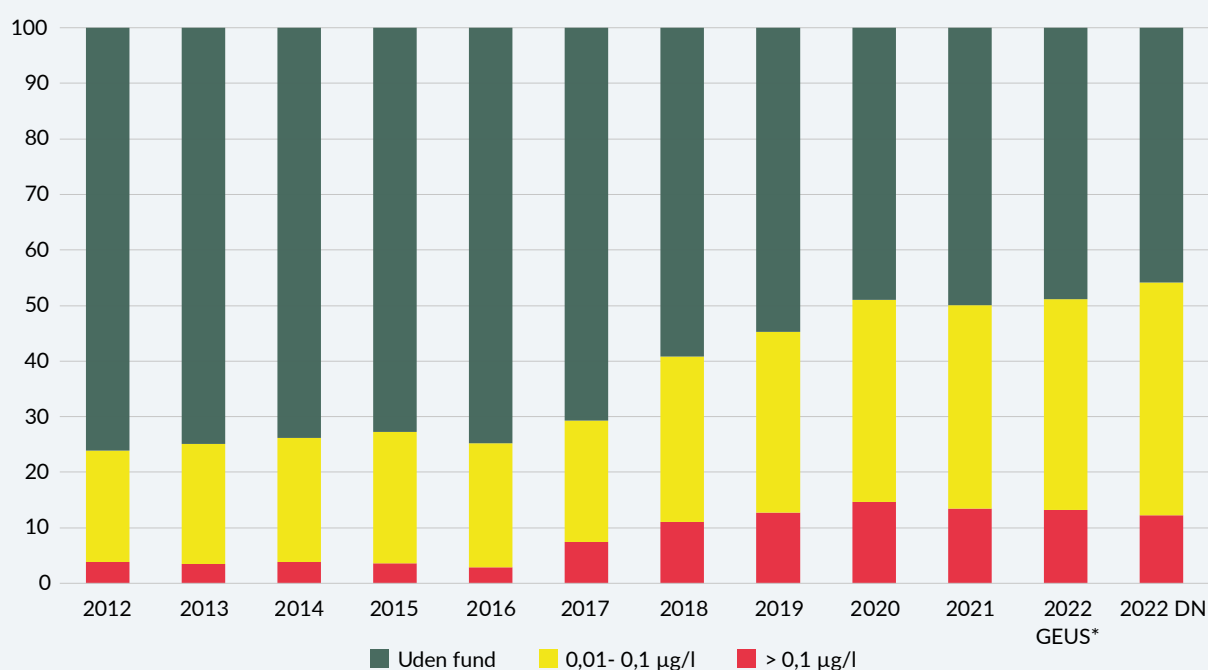
Drikkevand kom også til at fylde i den seneste valgkamp, hvor flere partier gik sammen om at beskytte op mod 200.000 hektar sårbare drikkevandsområder.

Forslaget kom kun delvist med i regeringsgrundlaget, der dog har fokus på problemerne og bebuder en undersøgelse af behovet for de 200.000 hektar.

Det bliver i den kommende tid DN's opgave at fastholde opmærksomheden på problemet samt sikre, at regeringen påbegynder arbejdet med at udpege de sårbare områder og får dem beskyttet.

Derudover presser vi på for at finde en løsning på den manglende implementering af BNBO-aftalen (boringsnære beskyttelsesområder) samt at sikre en målrettet indsats mod PFAS/PFOS.

Sprøjtegiftrester i aktive danske vandværksboringer 2012 til 2022 (%)

Fundandele i danske aktive drikkevandsboringer i perioden 2012 til 2022. *GEUS-tal fra 2022 stammer fra foreløbig kvartalsopgørelse, mens data fra 2021 er fra høringsversionen.

Lynetteholm og stop for dumpning i Køge Bugt

I begyndelsen af 2022 begyndte danmarkshistoriens største dumpning af havneslam fra byggeriet af Lynetteholm i Køge Bugt. Det var stærkt problematisk, blandt andet på grund af havneslammets skadelige virkninger på havmiljøet, som i forvejen er i for dårlig tilstand i Køge Bugt.

DN har kæmpet meget imod dumpning af forurenet bundmateriale i Øresund ud for Køge Bugt.

DN mobiliserede derfor i løbet af 2022 et stort pres på politikerne for at få stoppet den stærkt problematiske dumpning i bugten. En række sjællandske afdelinger samarbejdede flot om at lægge pres på politikerne, og på landsplan lancerede DN i foråret 'Stop dumpning'-kampagnen.

Resultatet blev, at et flertal blandt Folketingets partier i den tidlige sommer besluttede at stoppe for dumpningen.

Det var en stor sejr for DN, for havnaturen og for miljøet samt for alle de borgere, der benytter Køge Bugt.

Men selvom dumpningen af havneslam fra Lynetteholm nu er stoppet, så vil DN fortsat følge det enorme anlægsprojekt tæt. Der er nemlig andre problematiske aspekter ved projektet, der ikke er belyst godt nok. Det gælder for eksempel risikoen for, at anlægsprojektet kan skabe en prop i Øresund og dermed påvirke vandgennemstrømningen med risiko for iltsvind.

KAMPAGNE OG KOMMU- NIKATION

DN's landsdækkende kampagner i 2022

I 2022 engagerede vi en stor del af befolkningen i vores politiske mærkesager gennem stærke, målrettede kampagner.

'Stop dumpning'-kampagnen fik sat en stopper for dumpning af havneslam fra Lynetteholm i Øresund, mens 'EM i skrald' satte fokus på at forebygge Danmarks enorme mængder af affald. Til kampagnen

'Giv naturen lov' fik vi under valgkampen indsamlet over 51.000 underskrifter. Det var med til at få den nye regering til at skrive en naturlov ind i regeringsgrundlaget. Derudover var julekampagnen 'Last Christmas for kirkeuglen?' med til at indsamle penge til projekter, der skal redde kirkeuglen og andre truede arter.

EM i skrald

I Danmark er vi europamestre ... i skrald!

Danmark er blandt de lande i EU, som skaber allermest husholdningsaffald per indbygger ifølge tal fra EU's statistik-kontor. Og de store mængder affald er et stort problem for klimaet.

Budskabet om, at vi i Danmark er europamestre i skrald, blev vist over en million gange på sociale medier.

Kampagnen 'EM i skrald' er en del af DN's arbejde for et Danmark uden affald senest i 2050.

Foreløbigt har knap 20.000 danskere skrevet under på, at politikerne bør sætte mål for at nedbringe Danmarks affald. Blandt andet ved at indføre nationale retursystemer for emballage fra takeaway og onlinehandel.

Stop dumpning

Øresund er ikke en losseplads!

'Stop dumpning' zoomede ind på anlægsarbejdet på Lynetteholm og ét af de miljømæssige problemer, som er forbundet med etableringen af den kunstige ø i Københavns Nordhavn.

Med flere end 35.000 underskrifter var kampagnen 'Stop dumpning' med til at skabe det folkelige pres, som sikrede et endegyldigt stop for dumpningen.

Kampagnen 'Stop dumpning' blev lanceret på et kritisk politisk tidspunkt, hvor daværende transportminister Trine Bramsen (S) havde lovet at undersøge alternative løsninger.

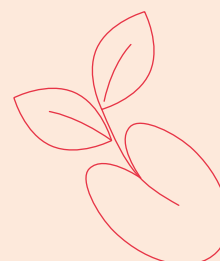

Store mængder havneslam med indhold af blandt andet kvælstof og fosfor blev gravet op og efterfølgende dumpet i et i forvejen hårdt presset havområde ud for Køge Bugt i Øresund.

Last Christmas for kirkeuglen?

DN's julekampagne

I november lancerede vi DN's juleindsamling, hvor vi frem til jul blandt andet indsamlede midler til vores arbejde for truede arter. Det gælder eksempelvis hasselmus og kirkeugle.

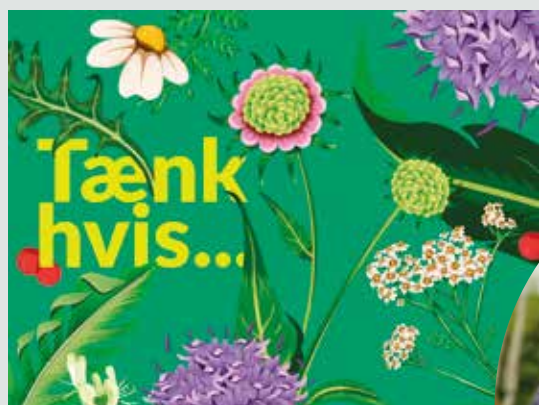
Den truede kirkeugle var centrum for årets julekampagne.

Giv naturen lov

Tænk hvis en lov kan hjælpe med at stoppe biodiversitetskrisen...

Budskaberne fra 'Giv naturen lov'-kampagnen nåede ud til mere end to millioner danskere på sociale medier, via avisanoncer, billboards og DN's egne kanaler.

Mere end 51.000 skrev under til støtte for en dansk naturlov, og mindst 41 lokalafdelinger kommunikerede om kampagnen.

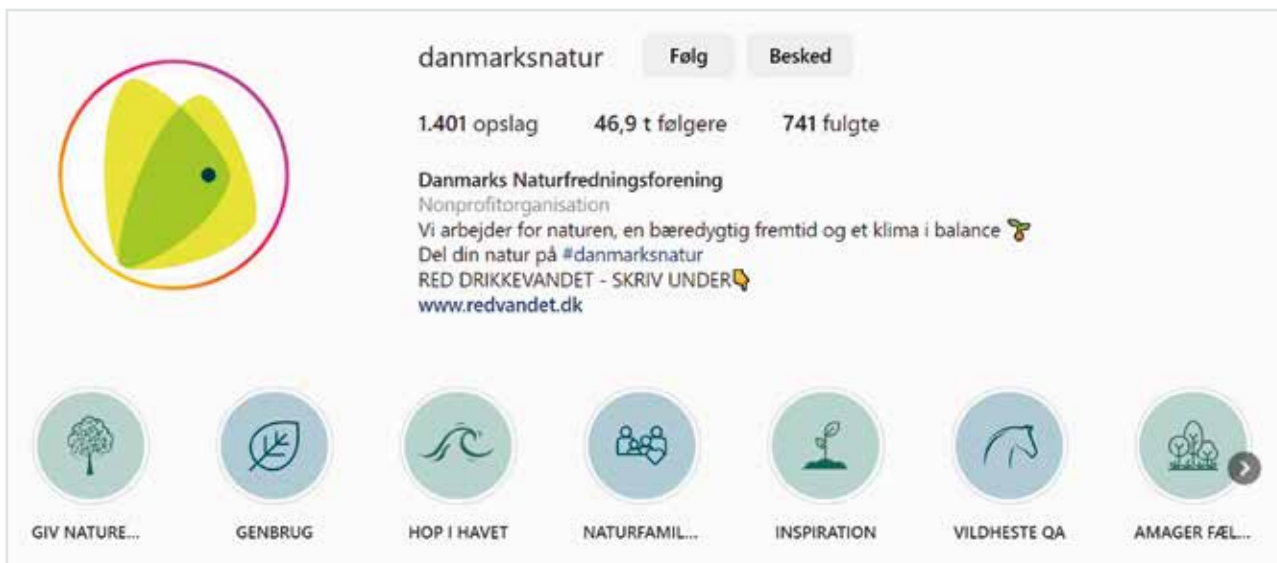

Kampagnen 'Giv naturen lov' var det første konkrete produkt under den tværgående mærkesag 'Mere plads til naturen'. Målet var at engagere danskerne i dagsordenen og fremme den politiske proces.

1.800 underskrivere delte deres drømme for den danske natur med os. Det gav fremragende indhold, der vækkede følelser og skabte identifikation.

DN's digitale kanaler

I DN fortsatte vi i 2022 med at styrke vores digitale kommunikationskanaler som hjemmesider, nyhedsbreve og sociale medier.

I løbet af året havde vores hjemmesider i alt 2,19 millioner sidevisninger, og vores ugentlige DN-nyhedsbrev nåede op på over 147.000 abonnenter. På de sociale medier er Facebook og Instagram vores største kanaler, hvor vores delte indhold nåede ud til henholdsvis 3,3 millioner og 1,3 millioner brugere.

Vores stærke digitale kommunikationskanaler har betydet, at DN's kernebudskaber i løbet af året er nået ud til rigtig mange danskere. Den store eksponering har blandt andet hjulpet med at skabe opmærksomhed om vores store kampagner.

De digitale kanaler blev også brugt flittigt til at understøtte det politiske arbejde med at sætte fokus på vores mærkesager som for eksempel rent drikkevand, klima, mere plads til naturen og forhandlingerne om en ny havplan. På samme måde har flere af vores store projekter og events fået fin omtale på de digitale kanaler. Det gælder blandt andet 'Affaldsindsamlingen', 'Naturens uge', 'Slip haven fri', 'Naturfamilier' og lanceringen af børneprojektet 'Vilde rødder'.

Instagram var i 2022 en af DN's vigtige digitale kanaler, hvor vores mærkesager og kampagner nåede ud til 1,3 millioner brugere.

Endelig har vi via de digitale kanaler udgivet mange guides og artikler med gode råd, som kan hjælpe danskerne med at få gode naturoplevelser og en mere klimavenlig hverdag. Nogle af de allermest besøgte sider på vores hjemmeside i 2022 var guides til danske naturperler samt guides fra vores nye haveunivers, hvor man kan få gode råd til at få en mere biodiversitetsvenlig have.

DN's grønne segmenter og kommunikationsstrategi

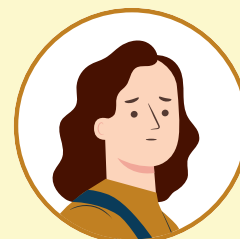
I 2022 satte vi gang i arbejdet med at blive klogere på, hvordan vi kan engagere flere i DN's arbejde for en bæredygtig fremtid og et samfund i grøn balance. Sammen med Epinion gennemførte vi en stor undersøgelse af befolkningens og medlemmernes holdninger til DN's mærkesager, og vi fik vigtige indsigter i, hvilke drømme og bekymringer danskerne har på det grønne område og i deres hverdag generelt.

Vi blev også klogere på, hvordan de opfatter DN. Det har givet os en bedre forståelse for de segmenter i befolkningen, som gerne vil gøre en forskel for den grønne omstilling sammen med os, hvis de får muligheden for det og bliver inviteret med. Med afsæt i DN's grønne segmenter er vi i fuld gang med at udvikle en kommunikations- og medlemsstrategi, som skal hjælpe os med at lave indhold, aktiviteter og tilbud, som er endnu mere relevante for vores grønne segmenter.

Her ses de seks grønne segmenter fra undersøgelsen

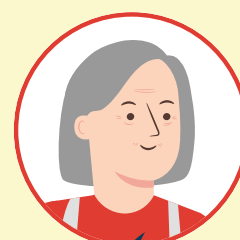
Naturentusiastene

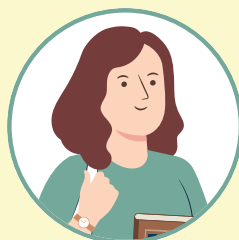
De lokalt orienterede børnefamilier

De ultragrønne børnefamilier

Traditionalisterne

De urbane grønne

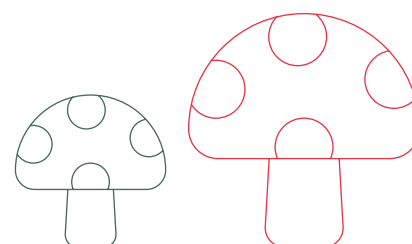

De udadsøgende unge

Lokal kommunikation

En vigtig del af kommunikationsstrategien er samarbejdet om den lokale kommunikation. Det skal helt enkelt være nemmere for afdelingerne at deltage aktivt i de store fælles kampagner og kommunikationsindsatser, og det skal være mere enkelt som afdeling at kommunikere selvstændigt med afsæt i DN's mål og kernebudskaber. Derfor etablerede vi i 2022 en gruppe af lokale kommunikationsaktive og afholdt en workshop om gruppens idéer til et tættere samarbejde på tværs af landet. Samarbejdet har

allerede båret frugt. I forbindelse med 'Giv naturen lov'-kampagnen deltog hele 41 afdelinger aktivt med kommunikation om den fælles mærkesag. Det er en ny rekord for fælles kommunikation om en kampagne.

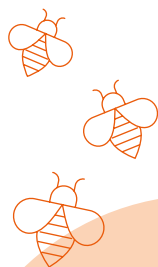

DN i medierne

Pressearbejdet i DN er en integreret del af foreningens politiske arbejde og har til formål at sætte markante dagsordener i medierne og skabe synlighed om DN's prioriteringer og mærkesager.

DN var i 2022 aldeles synlig i de danske nyhedsmedier. I alt er det blevet til lige knap 12.000 omtaler på tværs af tv, radio, print og web. Det er omtaler, der samlet set er nået ud til op mod 965 millioner læsere/seere/lyttere/brugere.

I 2022 fik DN **11.990** omtaler i medierne. Vi nåede ud til **964.700.000** læsere, seere, lyttere og brugere.

DN er i 2022 den **femtemest** citerede organisation i Danmark.

Maria Reumert Gjerding er den **sjette** mest citerede talsperson.

De mange omtaler tæller blandt andet talrige relevante indlæg fra både DN's lokale afdelinger og nationale sekretariat samt artikler og indslag, hvor DN er nævnt eller citeret.

I en opgørelse af Infomedia er DN den femtemest citerede organisation i Danmark på

tværs af print, web, tv, radio og podcast. Præsident Maria Reumert Gjerding er ifølge samme undersøgelse landets sjette-mest citerede talsperson.

Den store eksponering i medierne er resultatet af en aktiv og målrettet presseindsats i forbindelse med kampanjer, projekter og den løbende politiske interessevaretagelse. DN's forskellige bidrag i diverse medier har i høj grad været med til at sætte dagsordenen – politisk såvel som mediemæssigt.

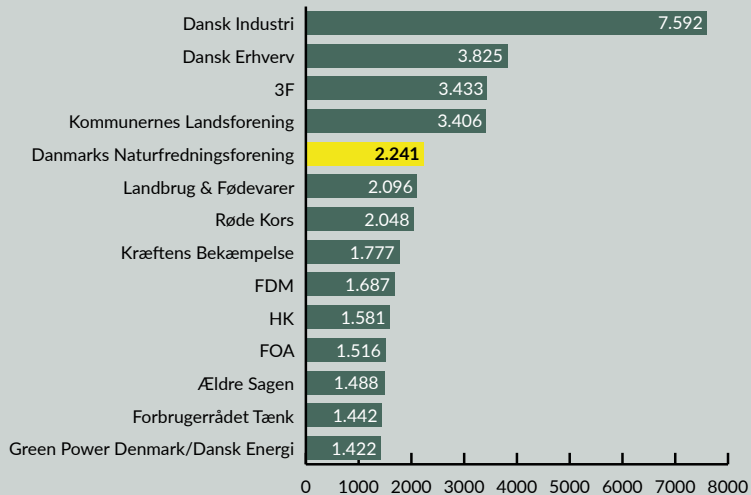
Top-30: De mest citerede organisationer i 2022

Infomedia har opgjort de organisationer, som er citeret flest gange i de danske medier i 2022.

Til højre ses en oversigt over antallet af unikke overskrifter per organisation.

Kilde:

Infomedia og bogen, 'Ekspertstemmer', (2023) af Troels Johannesen. Infomedia opgør omtaler som unikke historier, hvor organisationen er direkte citeret. Omtale af DN uden citat medregnes ikke, ligesom en Ritzau-historie med DN-citat, der omtales i for eksempel over 20 medier, kun medregnes én gang.

Særligt har DN påvirket dagsordenen i forbindelse med folketingsvalget i efteråret, hvor det blandt andet lykkedes at få drikkevandsbeskyttelse, CO₂-afgift på landbruget og andre prioriterede mærkesager til at fylde i mediernes dækning af valgkampen. Alene i måneden op til valget var der næsten 1.400 omtaler af DN i medierne.

Andre pressemæssige højdepunkter fra året: Vi satte tidligere på året fokus på

Danmarks store ressourceforbrug, blandt andet i forbindelse med 'Affaldsindsamlingen'. Vi synliggjorde behovet for trawlforbud og viste danskernes opbakning til nationalparkerne. Vi var med til at skabe stor opmærksomhed om dumpning af slam fra Lynetteholm. Og meget mere.

2022 har været et godt radio- og tv-år for DN med flere end 240 tv-indslag og flere end 380 radioindslag.

● DN optrådte i tv-indslag mere end 240 gange i 2022.

BØRN

Vi bringer børn tættere
på naturen.

Børn skal ud i naturen

I Danmarks Naturfredningsforening bringer vi børn tættere på naturen. Vi arbejder for, at mange flere børn kommer ud og får gode oplevelser i og med naturen. Oplevelser, der begejstrer og giver børn lyst til at udforske og passe på naturen.

Vi ved nemlig, at børn, der bruger naturen og føler sig forbundet med den, er mere tilbøjelige til at passe på den – også når de bliver voksne. Naturen styrker samtidig børns motoriske og kognitive færdigheder og har en positiv effekt på deres trivsel.

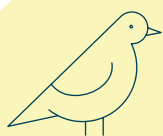
Derfor sætter vi med vores nye strategi fra 2022 markant tryk på vores aktiviteter målrettet børn og børnefamilier i de kommende år.

Vi er allerede i fuld gang med at udvikle en helt ny børneklub og et børnemedlemskab. Børneklubben skal tilbyde et fællesskab, der kan inspirere og gøre det lettere for børn og børnefamilier at få gode oplevelser i naturen.

Lokale naturoplevelser

I 2022 har frivillige ildsjæle fra DN's mange lokalafdelinger afholdt en lang række ture og arrangementer for børn og børnefamilier i hele landet.

I DN Ikast-Brande er der for eksempel etableret en børnegruppe, der med stor succes arrangerer regelmæssige og velbesøgte ture for børn.

I 2022 tilbød cirka halvdelen af DN's lokalafdelinger regelmæssige aktiviteter til børn og børnefamilier.

Kilde: DN's afdelingsundersøgelse 2022

Børnegruppen i DN Ikast-Brande har stor succes med at få børn ud i naturen.

Man behøver ikke være ekspert eller uddannet for at give børn gode naturoplevelser.

Frivillige fra DN Ikast-Brande åbner naturens verden for børn.

“Et syltetøjsglas, en lup og en voksen eller to til at vise vej. Mere behøver du sådan set ikke for at skabe rammerne for en ægte naturoplevelse for børn. De bliver automatisk opslugt, når det kribler og knaser i skovbunden. Det er, som om der opstår nogle magiske øjeblikke mellem børnene og naturen, som sætter sig i dem. Det kræver ikke den store viden eller planlægning. Faktisk næsten ingenting. Vi gør det bare.”

Sådan lyder det fra børnegruppen i DN Ikast-Brande, når man spørger dem, om de på ti sekunder kan forklare årsagen til, at de lykkes med at lave velbesøgt og vedvarende naturformidling til børn.

Der er over **9.000** naturfamilier organiseret i over **100** naturfamiliegrupper.

Nyt netværk for børneaktiviteter

Vi ser mange gode eksempler på, hvordan der lokalt arbejdes med naturaktiviteter og formidling til børn. De erfaringer skal komme flere til gode, så vi kan give endnu flere børn oplevelser i og med naturen. Derfor har vi i 2022 etableret et nyt netværk, der har til formål at støtte frivillige i at lave naturformidlende børneaktiviteter. I netværket udveksles erfaringer, materialer og gode idéer, som kan inspirere til, at flere får lyst til og mod på at komme i gang.

Landsdækkende projekter får flere børn ud i naturen

I DN har vi en række nationale projekter, som løftes af både sekretariatet og mange lokalafdelinger. Fælles for projekterne er, at de udføres i samarbejde med andre foreninger, institutioner eller andre samarbejdspartnere. Projekternes formål er at inspirere og engagere flere til at tage børn med ud i naturen eller bidrage til konkrete indsatser som for eksempel at fjerne affald fra naturen.

Naturfamilier

Projektet 'Naturfamilier' gør det lettere for børnefamilier at komme ud i naturen. Projektet, der blev lanceret i 2019, rundede i 2022 over 9.000 tilmeldte naturfamilier. Med over 100 lokale facebookgrupper, fordelt i alle landets kommuner, og en hjemmeside skaber vi lokale netværk af familier, der kan lave naturaktiviteter for hinanden og tage med hinanden på tur.

I 2022 blev projektet 'Naturfamilier' forlænget med en ny bevilling fra Nordeafonden. Det er vi utro-

ligt glade for. Forlængelsen betyder nemlig, at vi kan fortsætte med at hjælpe og inspirere tusindvis af børnefamilier til at komme mere ud i naturen.

Naturens uge

'Naturens uge' er DN's og Friluftsrådets årlige mærkedage for naturoplevelser. 'Naturens uge' inspirerer til gode naturoplevelser og har vundet indpas som den største landsdækkende naturevent i Danmark. Den er støttet af Nordeafonden og 15. Juni Fonden.

'Naturens uge' 2022 blev igen afholdt i uge 36, hvor mere end 200.000 børn og voksne var ude i den danske natur.

Gennem årets tema, 'Naturen tæt på dig', satte vi fokus på de helt nære eventyr, som naturen kan give.

'Naturens uge' 2022

- 3.000 arrangementer med i alt 205.000 deltagere.
- 44 DN-lokalafdelinger arrangerede ture og aktiviteter.
- 825 skoler deltog med cirka 51.000 børn.
- 1.815 dagtilbud deltog med cirka 87.000 børn.

Temaet for 'Naturens uge' i 2022 var 'Naturen tæt på dig'.

Sammen med DN Halsnæs undersøges havet for fisk, krabber, muslinger, tang og alt det spændende liv under havets overflade.

at forsvinde. Spørger man forældrene, svarer 41 %, at de i 'høj grad' eller 'nogen grad' oplever, at det bekymrer deres børn. Og hele 84 % af børnene svarer, at de gerne vil hjælpe med at skabe levesteder for dyr og planter.

Med støtte fra Villum Fonden lancerede DN i samarbejde med Praktisk Økologi og Det Danske Spejderkorps i 2022 projektet 'Vilde rødde' for at støtte børn i at skabe vild natur og levesteder. I projektet samarbejder frivillige med skoler og dagtilbud om at skabe levesteder på for eksempel institutionernes arealer og formidle om biodiversitet som en del af den tid, hvor børnene er i SFO eller andet fritidstilbud. I 2022 blev 120 frivillige oplært i at undervise børn i at skabe mere biodiversitet.

DN's lokalafdelinger samt andre foreninger, virksomheder, kommuner og en række biblioteker var med til at afholde arrangementer hele ugen.

Knap halvdelen af vores lokalafdelinger bidrog til 'Naturens uge' med konkrete arrangementer og havde en stor andel i at få så mange ud i naturen.

I Halsnæs blev naturoplevelser, læring og citizen science kombineret igennem projektet BioBlitz. I et samarbejde mellem DN Halsnæs og kommunens skoler var elever fra alle kommunens 6.-klasser med til at tælle og registrere arter. Formålet med feltundervisningen var at give eleverne kendskab til naturbeskyttelse og biodiversitet.

Vilde rødde

Verden står midt i en biodiversitetskrise, hvor arter og levesteder forsvinder med større hast end nogensinde før. Alene i den danske natur er der flere end 1.800 truede arter, og mange dyr mangler steder at leve og finde føde.

Danske børn kender til udviklingen og har heldigvis lyst til at gøre noget ved den. I en undersøgelse foretaget af Epinion for DN i 2022 svarer 67 % af de 5-12-årige, at de har hørt, at dyr og planter er ved

8 ud af 10 børn ønsker at hjælpe med at skabe levesteder for dyr og planter.

Børnenes affaldsindsamling løb af stablen fra 28. marts til 1. april 2022.

Affaldsindsamlingen

'Affaldsindsamlingen' er DN's årlige indsamling af affald i naturen, som hvert år engagerer omkring 175.000 børn.

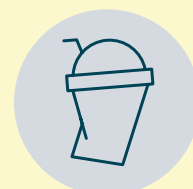
Ud over at fjerne grimt og skadeligt affald fra naturen sætter vi med 'Affaldsindsam-

lingen' fokus på vores overordnede vision om et affaldsfrit samfund i 2050. Vi gør opmærksom på et kæmpestort problem; nemlig at vi i Danmark producerer alt for meget affald. Samtidig sætter vi fokus på de større problemstillinger, der er forbundet med vores brug og smid væk-kultur.

Foto: Ditte Valente

Resultater fra affaldsindsamlingen 2022

Antal indsamlere	204.000
Heraf skoler/dagtilbud	174.000
Indsamlet affald i ton	97
Stykker engangsemballage	350.000
• Engangskopper	25.000
• Dåser	54.000

På affaldsindsamlingens hjemmeside kunne børn gennem videoer lære at lave forskellige instrumenter af affald.

Skoletjeneste

DN's Skoletjeneste understøtter børns læring om vores natur, miljø og klima gennem gratis undervisningsmaterialer til de danske skoler. Det omfatter både selvstændigt materiale og materiale, der er specifikt knyttet til konkrete projekter som for eksempel 'Affaldsindsamlingen', 'Naturens uge' og 'Vilde rødder'.

'Affaldsindsamlingen' gik digitalt på læringsmaterialer i 2022. Det var noget, som langt de fleste skoler og dagtilbud var glade for. Formatet gjorde, at vi også kunne begynde at arbejde med videoer, som kunne understøtte lærere og pædagoger i deres arbejde.

I 2022 har Skoletjenesten fået distribueret mere end 100 klassesæt af 'Sjov og sej natur'. Et materiale, der udspringer af '99 arter'-projektet. Desuden er der udsendt mange klassesæt af 'Opdag det salte vand' og 'Opdag det ferske vand'. Undervisningshæfterne er produceret sammen med Aqua i Silkeborg og Øresundsakvariet, der naturligvis også distribuerer klassesæt.

Derudover har førskole og indskoling rekvireret mange 'Ida og Skipper'-bøger til oplæsning, selvstudie og undervisning.

I naturen opklarer Ida og hunden Skipper spændende naturmysterier, mens hæftet 'Sjov og sej natur' indeholder viden og opgaver om de 99 arter. I 'Opdag det ferske vand' lærer elever om Danmarks åer, søer og vandløb, og i 'Opdag det salte vand' er det livet i fjord og hav, der behandles.

Vi har desuden produceret to aktivitetsduge, som DN's lokale afdelinger for eksempel kan bruge til at understøtte familieture til strand og skov. Der medfølger to små hæfter med idéer til aktiviteter. Afdelingerne kan rekvirere dem gratis.

Her ses en af aktivitetsdugene.

DN giver børn en grøn stemme

Alt for mange børn mangler helt basal viden om naturen og kommer meget mindre ud i naturen end tidligere generationer. Det ønsker vi i DN at ændre på.

I 2022 fik DN derfor Epinion til at foretage en stor undersøgelse af børn og børnefamiliers brug af naturen. Undersøgelsen har givet os vigtig viden, som vi bruger til at målrette vores projekter i forhold til børn

og deres familiers behov samt til at rejse en debat om, at børns manglende forhold til naturen er en samfundsmæssig udfordring.

Undersøgelsen viste blandt andet, at interessen for naturen er stor blandt børnene, og at halvdelen ønsker at komme mere ud i naturen. Tid er den største barriere i den forbindelse, men undersøgelsen viser også, at forældrene ikke føler sig klædt på til at fortælle deres børn om de dyr og planter, de møder i naturen.

Illustration: Mikkel Henssel

Vi kan ikke give forældrene flere timer i døgnet, men til gengæld kan vi gøre det nemmere for familierne at finde de gode naturtilbud og åbne familiernes øjne for, hvor meget naturen har at byde på. Samtidig kan vi give forældrene inspiration til sjove aktiviteter i det fri.

På Folkemødet på Bornholm satte DN naturdannelse til debat, og det blev diskuteret, hvad det betyder for os som samfund, at vi, og især vores børn, har mistet forbindelsen til naturen, og hvordan vi kan genskabe forbindelsen.

UNGE

Vi skaber fællesskaber for unge, som brænder for den grønne dagsorden og ønsker at handle.

Flere unge skal kende DN

Rigtig mange unge kæmper for de samme mål, som vi gør i DN, men alt for få unge kender til DN og vores arbejde. En undersøgelse foretaget af Epinion for DN viser, at kun knap hver anden i alderen 18-34 år kender DN, mens 70 % af befolkningen som helhed kender DN.

Det lægger vi os i selen for at ændre på. For med flere unge ombord og med større samarbejde med unge uden for DN kan vi skabe større resultater. Sammen. Det er derfor vores ambition at gøre DN til et mere attraktivt og vedkommende fællesskab for flere unge og samtidig være en relevant samarbejdspartner for andre ungeorganisationer og grønne bevægelser.

Det kræver blandt andet, at vi forstår de yngre generationer bedre. Derfor har vi i 2022 undersøgt, hvilke ønsker og behov forskellige unge har, så vi fremadrettet kan øge vores relevans gennem mere målrettede aktiviteter og kommunikation.

Undersøgelsen er en del af en større medlems- og befolkningsundersøgelse foretaget af Epinion for DN.

I 2022 har vi indadtil haft fokus på at skabe fællesskaber og gøre det mere relevant for unge at deltage i DN's aktiviteter og organisation. Udadtil har vi haft fokus på at række ud og samarbejde med unge uden for DN's egen organisation.

Generelt arbejder vi på at skabe flere aktiviteter målrettet unge og på at rådgive afdelinger om at engagere unge i større grad.

DN's 'Grønne højskole'

I 2022 blev DN's 'Grønne højskole' afholdt for andet år i træk på Skovsgaard Gods på Langeland. Igen i år var alle pladser til sommerhøjskolen revet væk, og flere var på venteliste.

Deltagerne på højskolen får rundvisning på arealerne ved Skovsgaard Gods.

Tur rundt på arealerne med naturvejleder Marianne Krag Pedersen.

Naturen var i fokus på DN's 'Grønne højskole'.

60 naturinteresserede unge deltog i 2022 i højskolefællesskabet, der bød på en blanding af lærerige foredrag om blandt andet biodiversitet og menneskeskabte naturkatastrofer, vandreture, workshops og sociale aktiviteter. Derudover blev en del af højskoletiden brugt på at udvikle relevante tilbud til unge, som kan være med til at øge DN's relevans for dem.

For at sikre relevant indhold blev højskolen planlagt og afholdt af en frivillig-gruppe med 12 unge, som selv deltog i sommerhøjskolen, og med støtte fra sekretariatet.

Blandt alle DN's afdelinger har 43 % af afdelingerne mindst én ung under 35 år, der aktivt tager del i afdelingens arbejde.

Kilde: DN's afdelingsundersøgelse 2022

DN's 'Grønne højskole' skaber et unikt fællesskab for naturinteresserede unge, der knytter bånd og skaber samarbejdsrelationer, der rækker ud over de fem dage, som sommerhøjskolen varer. For flere af deltagerne var sommerhøjskolen en øjenåbner i forhold til, hvad DN som forening står for og arbejder med, og en vej ind i DN som medlem og frivillig.

Unge i DN

I 2022 har der på flere planer været en fremgang i unges deltagelse i DN's organisation: Flere unge deltog i debatterne i DN's øverste myndighed, repræsentantskabet. Flere unge er repræsenteret i DN's organisationsudvalg, som rådgiver hovedbestyrelsen om organisatoriske

forhold med betydning for implementeringen af DN's strategi. Og flere unge integreres i højere grad i DN's lokale afdelinger, og fællesskabet blandt unge på tværs af afdelingerne spirer også.

Særligt i DN København er der de seneste år sket en stor tilstrømning af yngre til både bestyrelsen og som frivillige. I 2022 var cirka halvdelen af afdelingens frivillige i 20'erne og 30'erne. DN København arbejder også meget for at give unge medansvar og indflydelse på de områder, som interesserer dem. Blandt andet er mange unge frivillige blevet en del af 'Det vilde røde hus', hvor de laver aktiviteter sammen med Kildevæld Kulturcenter og Kultur Ø for børn og deres familier. Her har de blandt andet været med til at lave en sø.

'Ung naturkraft'

I 2022 har vi også brugt kræfter på at rejse midler til at arbejde mere systematisk med unge. Indsatsen har båret frugt, og Tuborgfondet har netop bevilliget 4,9 millioner kroner over tre år til et nyt projekt, der skal engagere unge i biodiversitetskrisen. Med projektet vil DN skabe et fællesskab for 18-30-årige og tilbyde dem viden, kompetencer og ikke mindst en stærk platform til at opnå politisk indflydelse på natur- og biodiversitetsområdet og til at handle praktisk på krisen.

●
For få unge kender DN – det skal der laves om på.

DN Ung

DN har ungeafdelinger med egne bestyrelser i de fire største studiebyer: København, Aarhus, Odense og Aalborg. DN Ung er unges eget fællesskab i DN, hvor de arrangerer egne ture og aktiviteter for andre unge og bidrager til DN's landsdækkende projekter som for eksempel 'Affaldsindsamlingen'. Derudover var ungeafdelingerne også en stor drivkraft i udviklingen og afholdelsen af 'Den grønne højskole' i både 2021 og 2022.

DN Ung Aarhus holdt i december juleaffaldsindsamling, hvor de bød på æbleskiver, gløgg og saft til deltagerne.

Tangdag på Tangkrogen med DN Ung Aarhus. Cirka 50 deltagere mødte op for at høre om tang og lave deres eget tangsalt.

DN Ung Aarhus lavede i foråret høslæt i Vennelystparken.

DN Ung Aalborg arrangerede julebyttemarked, hvor der hovedsageligt blev byttet tøj.

DN Ung København var i november ude at vandre i Dyrehaven, hvor de havde gode snakke og fandt spændende svampe.

DN Ung Aalborg havde lejet en hytte til deres tur til Nationalpark Thy i marts.

DN Ung Aalborg på tur til Nationalpark Thy. Her fortæller Ib Nord Nielsen fra DN Thy om klitplantagerne i nationalparken.

DN Ung København havde svampe- og kogebøger med på deres tur i Dyrehaven i efteråret.

Ungdommens klimatopmøde

Det er en central del af vores strategi at række ud og søge samarbejder med unge fra andre organisationer og grønne bevægelser, fordi vi tror på, at vi kan lære af hinanden og få større gennemslagskraft ved at samarbejde.

I 2022 gjorde vi netop dét i forbindelse med folketingsvalget. Her gik DN sammen med ni ungdomsorganisationer om at arrangere 'Ungdommens klimatopmøde'.

'Ungdommens klimatopmøde' tog udgangspunkt i at sætte ungdommen først og se unge som en ligeværdig aktør i klimadebatten på linje med alle andre. Derfor var unge repræsenteret i de to paneler, som aftenen bød på, og hele arrangementet var udarbejdet og planlagt af unge.

Ud over at sætte fokus på klima i valgkampen var målet at skabe dialog mellem magthavere og de mange unge, der mødte op. Med en 'omvendt paneldebat', hvor det var politikerne, der stillede spørgsmål til ungdommen og derefter lyttede til publikum, blev der skabt en rigtig god dialog og dynamik mellem publikum og politikere.

I aftenens første panel blev temperaturen taget på klimakrisen af Elise Sydendal (Den Grønne Ungdomsbevægelse), Maria Reumert Gjerding (DN) og Christian Ibsen (CONCITO).

En fyldt sal på Københavns Universitet ved 'Ungdommens klimatopmøde'.

AKTIVE OG FRIVILLIGE

Vi er et fællesskab, der samler danskerne om at gøre en forskel for naturen, miljøet og klimaet.

Stærkt grønt fællesskab for natur, miljø og klima

92 %

af DN's aktive vil anbefale andre at blive aktive/ frivillige i DN.

Hver eneste dag er der mennesker landet over, der gør en kæmpe frivillig indsats for naturen, miljøet og klimaet. Mange af dem har valgt at udøve deres engagement gennem DN, enten som aktive i en af DN's 94 lokalafdelinger eller som frivillige igennem DN's mange lokale og landsdækkende projekter.

DN's lokalafdelinger er baseret i stort set alle landets kommuner og består af cirka 1.500 DN'ere, der, forenet af kærligheden til naturen og et ønske om at gøre en forskel, aktivt indgår i afdelingernes arbejde.

Som forening er vi dybt afhængige af den store frivillige indsats, der gøres igennem DN's lokalafdelinger, og den store palet af kompetencer, erfaringer og lokal viden, som vores forening besidder.

Det er dét, der gør os i stand til at mobilisere tusindvis af danskere og skabe lokalt engagement om foreningens mærkesager.

Til at være den lokale naturs vagthund og påvirke den lokale implementering af national lovgivning. Og til at stå for ture, arrangementer og aktiviteter for DN's medlemmer og andre interesserede og på den måde bidrage til, at tusindvis af danskere får gode oplevelser i naturen og lærer mere om den.

Derfor er det et stort fokus for os som forening at skabe de bedst mulige rammer for at være aktiv eller frivillig i DN. Vi er derfor glade for, at mere end ni ud af ti aktive i DN vil anbefale andre at blive det.

DN's lokalafdelinger

- Arrangerer hvert år omkring 1.000 ture ud i naturen fordelt i hele landet.
- Er med til at rejse klagesager for at beskytte natur og miljø.
- Påvirkede folketingsvalgkampen gennem kommunikation i lokale medier og ved lokale valgarrangementer.

Grøn forandring i hele landet

I 2022 har aktive fra DN's lokalafdelinger igen kæmpet en utrættelig kamp for vores forenings sager og dagsordener. Der er sikret levesteder for hasselmus, naturen er blevet plejet med le og hårdt fysisk arbejde, der er arrangeret ture i naturen for voksne og børn, og mange har haft fokus på at beskytte havet.

Der er holdt nidkært øje med lokale myndigheder for at sikre, at fredninger ikke udvandes, at landbruget ikke forurener, at landskabet friholdes for unødvendige anlæg og byggeri, som fragmenterer naturen – alt sammen vigtige opgaver, der understøtter foreningens indsats for at sikre klima og biodiversitet.

Der er arbejdet med at mobilisere lokale borgere om DN's mærkesager, og DN's lokalafdelinger spillede en stor rolle i at gøre folketingsvalget grønt ved at formidle emner inden for natur, miljø og klima lokalt. Der er blevet holdt grønne debatter og stillet skarpe spørgsmål. Og lokale DN'ere har sat et grønt præg på debatterne i lokale aviser og skaffet underskrifter til DN's 'Giv naturen lov'-kampagne. Og meget, meget mere.

En kæmpe tak til alle, der har ydet en indsats for vores forening i 2022!

DN Sorø har blandt andet fokus på at redde den lille syvsover hasselmusen. Derfor har frivillige opsat og tilser 138 redekasser. Hvert år tælles og dokumenteres bestanden af hasselmus.

I Farum sættes der fokus på vild natur med en biodiversitetsfestival med mange tusinde deltagere. Festivalen blev arrangeret i et samarbejde mellem kommunen, DN Furesø og lokale ildsjæle.

Tre aktive fra bestyrelsen i DN Ringkøbing-Skjern laver naturpleje torsdag formiddag hele året igennem. De holder et stort naturområde fri for opvækst ved at fjerne buske og træer.

Til udendørs møde på broen ved Skomagerhus, der markerer grænseovergangen mellem Danmark og Tyskland. Til mødet var tilstanden for Flensborg Fjord i fokus. Her delte blandt andre DN Aabenraa og DN Sønderborg deres bekymringer for fjordens tilstand.

DN Aarhus gik Folkets Klimamarch i stor stil.

Udvikling og inspiration

I DN skal det som aktiv og frivillig være nemt at udvikle sig og få adgang til viden og inspiration til, hvordan man konkret kan gå til de opgaver, der varetages i DN's lokalafdelinger, eller hvordan man kan give sig i kast med nye opgaver i forlængelse af DN's strategi.

Naturens universitet

'Naturens universitet' er DN's eget uddannelsesstilbud, hvor aktive og frivillige i DN kan opdatere deres kompetencer eller erhverve nye. Kurserne er tilbud til dem, der har lyst til en opkvalificering for at udvikle deres færdigheder og bringe dem i spil i regi af DN's arbejdsområder og strategiske indsatser.

Kurser i DN i 2022

Cirka 20 kurser er blevet afholdt i DN i 2022: Der har været alt fra introkurser, formands- og lederkurser til brobyggerkursus, naturformidlingskurser og mere tekniske kurser i Podio og kommunikation. Knap 400 kursister har deltaget på et af DN's kurser i 2022.

Brobyggerkurset ved Özlem Cekic var en stor succes.

Kurserne udvikles med afsæt i DN's strategi og kan groft opdeles i:

- ledelseskurser
- faglige kurser rettet mod sagsarbejde
- kommunikationskurser
- naturformidlingskurser.

I 2022 er der udbudt et nyt ledelseskursus særligt henvendt til DN's mange lokalformænd, hvor der sættes fokus på, hvad det vil sige at lede en god lokalafdeling i DN, og der gives konkrete redskaber hertil.

Derudover har der i år været afholdt et populært og succesfuldt brobyggerkursus ved Özlem Cekic. Formålet med kurset var at sætte fokus på det gode samarbejde, og hvordan man bevarer den gode tone i debatten om de grønne dagsordener, hvor der er mange interesser og følelser på spil og legitime uenigheder om for eksempel mål og midler.

Netværk

DN har en række netværk, hvor aktive DN'ere kan samles på tværs af landet efter interesse og inspirere og sparre med hinanden. I 2022 er der kommet to nye netværk, mens enkelte er ophørt. Vi har sagt velkommen til et kommunalpolitisk netværk for alle, der vil dygtiggøre sig i, hvordan man konkret arbejder med lokalpolitisk interessevaretagelse.

Kommunalpolitisk netværks træf i august 2022.

Natur- og nationalparknetværket havde en dejlig tur til Mols Bjerge.

Netværket for børneaktiviteter bringer børnene tættere på naturen gennem gensidig inspiration og sparring.

DN's naturplejenetværk mødes en gang om året for at udføre konkret naturplejearbejde og skabe smukkere og mere varieret natur i hele landet.

Vi har også fået et netværk for børneaktiviteter målrettet medlemmer, der har lyst til at bidrage til DN's vigtige indsats for at få flere børn ud i naturen og skabe god naturformidling i børnehøjde. Derudover har en håndfuld aktive pustet nyt liv i klimanetværket, og flere af netværkene har afholdt træf i 2022, herunder natur- og nationalparknetværket, som har været på tur til Mols Bjerge.

Pilotprojekt

DN har allerede mange aktive, der gør en stor indsats for vores mærkesager i lokalafdelinger, netværk og projekter. Langt flere vil gerne gøre en indsats, men det kræver, at vi som forening øger vores fokus på, hvordan interesserede frivillige rekrutteres, modtages og integreres i afdelingerne. Derfor har vi i 2022 søsat et pilotprojekt med otte lokalafdelinger.

Frivilligkoordinator i DN København, Linda Thyme, har det overordnede ansvar for at sikre gode og glade frivillige.

Ambitionen er, at de deltagende afdelinger kan fungere som pionerer i forhold til at udvikle og arbejde med konkrete metoder til rekruttering og gode måder at arbejde og organisere sig på, så flere kan være med. Herefter skal deres erfaringer deles i hele foreningen.

Frivilligkoordinator skaber mirakler

Det første møde mellem en interesseret frivillig og en frivilligbaseret forening er ofte afgørende for, om personen får lyst til at komme igen og lægge en frivillig indsats for den sag, han eller hun brænder for. Mens et godt førstehåndsindtryk er alfa og omega, er opfølgning og løbende kontakt dog også nøglefaktorer i forhold til at fastholde frivillige.

Det er hverken nemt eller hurtigt gjort at rekruttere nye frivillige, introducere dem på en engagerende måde og samtidig sørge for, at den enkelte lander i det rigtige spor. Derudover er der opgaver i forhold til opfølgning, koordinering og alt derimellem.

I DN København forsøger man at løse disse udfordringer ved at have en dedikeret frivilligkoordinator. Koordinatorens opgave er først og fremmest at være den, der har ansvaret for arbejdet med de frivillige for at sikre, at opgaven forankres. DN København har tredoblet antallet af frivillige fra 25 til 75 på kort tid og er lykkedes med at holde på de fleste.

Frivilligprojekter

DN's lokalafdelinger er den primære indgang til frivillighed i DN, men det er fortsat vigtigt, at vi giver mulighed for at skabe lokale forandringer gennem andre måder at engagere sig på.

Derfor tilbyder vi en række landsdækkende frivilligprojekter. Projekternes formål er at understøtte vores politiske mål inden for natur, miljø og klima ved at engagere befolkningen til at gå ud og gøre en grøn forskel og tilbyde konkrete handlemuligheder.

Mere end 20.000 private haver er nu tilmeldt 'Slip haven fri', der vil gøre haverne mere naturvenlige til gavn for sommerfugle, vilde bier og mange andre arter. 'Slip haven fri' er et samarbejde mellem DN og REMA 1000.

Til affaldsindsamlingen blev der samlet mere end 350.000 stykker engangsemballage.

Der er naturfamilier i alle landets kommuner.

'Naturfamilier' vil give børn og deres familier gode oplevelser i naturen.

Der findes naturfamilier i alle landets 98 kommuner.

Projektet 'Naturfamilier' vil gøre det lettere for børnefamilier at komme ud i naturen.

Vores hav er under pres og trues af forurening, skadeligt fiskeri, klappning m.m. Det satte 'Hop i havet' fokus på i 2022.

'Naturens uge' skal åbne naturen for børn og voksne og inspirere til at bruge naturen hele året.

Fra 5. til 11. september blev der afholdt natur- og friluftssarrangementer i hele landet som en del af 'Naturens uge'.

I projektet 'Vilde rødder' lærer børn om den vilde natur og forskellige arters behov.

Naturplejenetværket arbejder for at skabe smukkere og mere varieret natur.

En vigtig del af naturplejenetværket er at lære af hinanden om plejemetoder og naturværdier. Her får deltagerne fremvist tvepibet lobelie.

Frivillige i 'Vilde rødder' er med til at give børn handlemuligheder, så de kan gøre en positiv forskel for naturen.

Der blev hoppet i havet 50 steder langs de danske kyster d. 26. juni 2022.

MEDLEMMER

Vi giver vores medlemmer handlemuligheder
og en klar værdi af medlemskabet.

Tilfredse medlemmer og lavt frafald

Vores medlemmer er fundamentet for vores eksistens og arbejdet for naturen, miljøet og klimaet. Det er den store folkelige opbakning, der giver os legitimitet og politisk indflydelse, og det er medlemmernes bidrag, der udgør rygraden i vores økonomi.

Vi har i 2022 en solid medlemsbase, der er kendetegnet ved tilfredse medlemmer og et lavt frafald. Ved udgangen af 2022 var der 131.700 medlemmer af DN. Vi er taknemmelige for hver og én. Og hver dag bestræber vi os på at levere den bedst mulige service til vores medlemmer og hele tiden udvikle, hvordan vi kan skabe størst mulig værdi af medlemskabet.

Derfor vil vi gerne sige en varm tak til alle, der har vist os tillid og støttet os

med et månedligt beløb eller årligt kontingent i 2022.

Vi oplever det også som en ubetinget tillidserklæring, når foreningen modtager testamentariske gaver, som i 2022 er blevet til hele 15 millioner kroner fra 29 forskellige testatorer. I 2022 har vi lanceret en digital arve-test samt optimeret arv på dn.dk med en ny og bedre kontaktformular.

Vi lover at gøre alt, hvad vi kan, for at omsætte tilliden til konkrete resultater. Det gælder både resultater for naturen, miljøet og klimaet, at sikre befolkningens adgang til naturen samt understøtte, at særligt de yngste generationer kommer mere ud i naturen.

Medlemstal i 2022

- 131.700 medlemmer ved udgangen af 2022.
- 9 ud af 10 af DN's medlemmer er enten tilfredse eller meget tilfredse med deres medlemskab.*
- 8 ud af 10 af DN's medlemmer vil anbefale andre at blive medlem af DN.**
- Frafallsprocent på 9,2 % (gennemsnit for NGO'er var i 2021 på 11 %).**

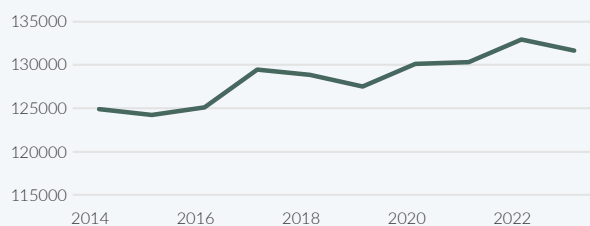
* Kilde: Potentiale- og omdømmeanalyse foretaget af Epinion for DN, oktober 2022.

** Kilde: Den danske Fundraisinganalyse 2021.

Resultat:
9 ud af 10 medlemmer i DN er tilfredse eller meget tilfredse med deres medlemskab, og vi har en frafaldsprocent under gennemsnittet for NGO'er.

Udvikling i medlemstal 2014-2023

Udviklingen i DN's medlemstal fra 2014 til 2023. Medlemstallet ved udgangen af et givent år er det officielle medlemstal for det kommende år. Derfor vises 2023 her.

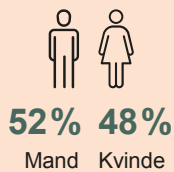
Hvem er DN's medlemmer?

DN's nuværende medlemmer består af omtrent lige mange mænd og kvinder.

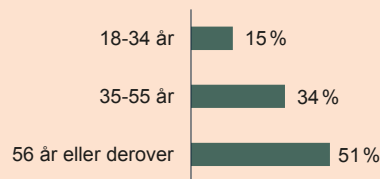
Sammenlignet med befolkningen som helhed er medlemmer af DN karakteriseret ved generelt at være ældre og højere uddannet.

Unge mellem 18 og 34 år udgør i alt 15 % af DN's medlemmer, mens samme gruppe udgør 27 % af befolkningen. Samtidig har 71 % af DN's medlemmer en mellemlang videregående uddannelse eller derover, mens tilsvarende kun gælder 31 % af den samlede befolkning.

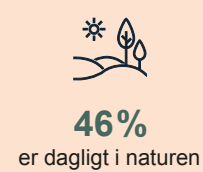
? Køn

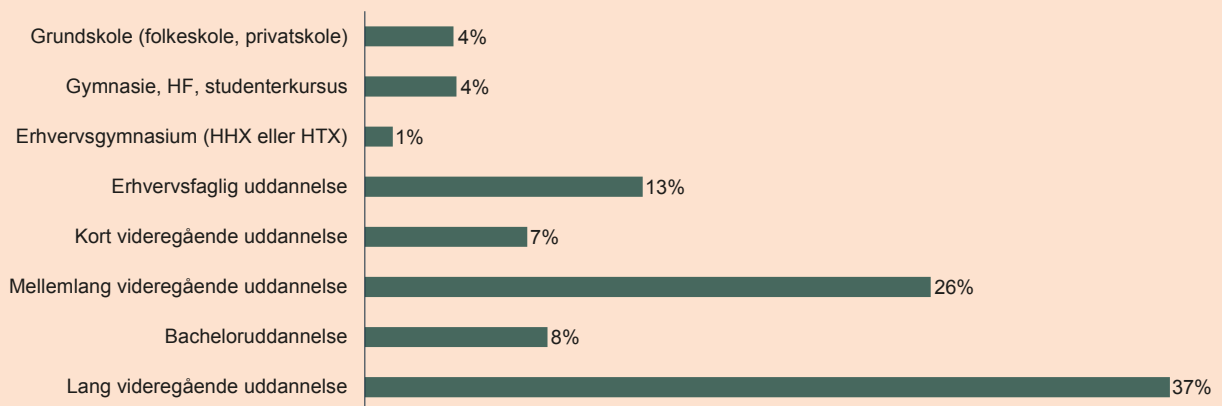
? Alder

? Brug af naturen

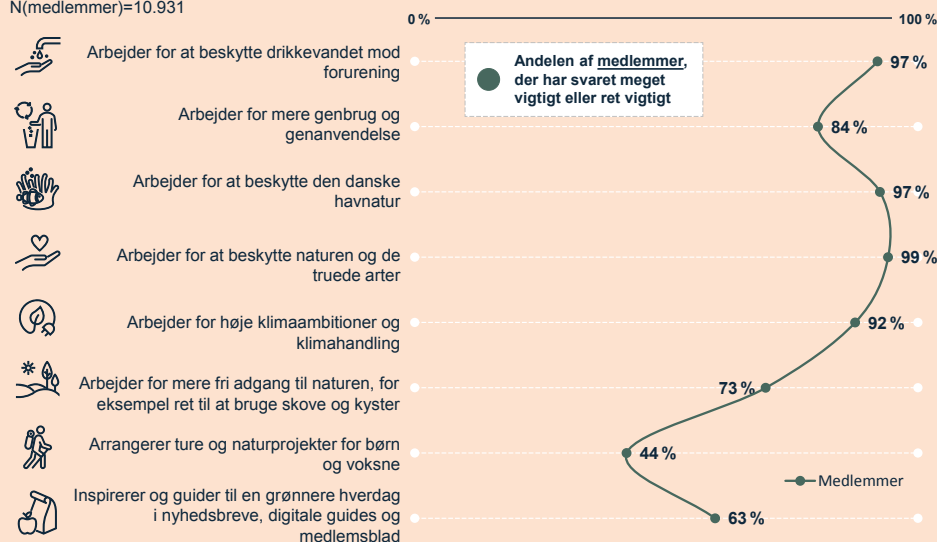

? Højeste gennemførte uddannelse

Hvor vigtigt er det for dit medlemskab, at DN

N(memlemmer)=10.931

Kilde:
Potentiale- og omdømmeanalyse foretaget af Epinion for DN, oktober 2022. Baseret på 10.931 besvarelser fra DN-medlemmer.

Flere medlemmer er et fælles ansvar

I DN er vi stolte af det fællesskab, vi er en del af, og derfor har vi formuleret en fælles målsætning om at nå 150.000 medlemmer i 2026. Det er en målsætning, som hele foreningen arbejder for at nå. For jo flere vi er, jo større forskel kan vi gøre.

Vi arbejder derfor med et mix af forskellige metoder og måder at hverve flere medlemmer på. Vi tænker medlemshvervning ind som en integreret del af vores kampagner og store landsdækkende projekter som for eksempel 'Affaldsindsamlingen' og 'Slip haven fri'. Vi benytter lejligheden ved lokale arrangementer og

● Guiden 'Slip naturen fri i din sommerhushave' indeholder blandt andet simple trin til at lave en vild blomstereng og en liste over blomster til forskellige jordtyper.

ture, hvor stolte lokale DN'ere fortæller om DN og vores mærkesager. Vi udnytter også digitale kanaler, der kan gøre opmærksom på DN og muligheden for at støtte vores sag med et medlemskab.

I 2022 leverede hjemmesiden 26 % af de nye medlemmer, svarende til 2.867 medlemmer.

Der er desuden lagt en digital forretningsstrategi i 2022 for den digitale kanal, der skal understøtte DN's ambition om medlemstilvækst for perioden 2023-2026.

I 2022 var der desuden utrolig mange, der engagerede sig i DN's digitale kampagner og andre digitale aktiviteter i form af blandt andet quizzer og spil samt guides, der kan downloades og bruges i hverdagen. Guiderne handler blandt andet om, hvordan man får mere liv på altanen og i sommerhushaven eller får en mere bæredygtig hverdag med mindre ressourceforbrug. Når vi laver kampagner og guides, er der mange, der takker ja til at blive kontaktet efterfølgende. Mange nye medlemmer finder derfor vej ind i DN via den digitale kanal.

De digitale guides og kampagner er lette og underholdende måder for folk at træde ind i DN for første gang eller at få genopfrisket DN's relevans for dem. Kampagnerne er stadig den største motivation for at melde sig ind i DN, og i 2023 kommer vi derfor til at arbejde videre med at hverve medlemmer i forbindelse med kampagner, hvor der er noget på spil.

I 2022 fik vi via den digitale kanal også kontakt med mange, der gerne ville testamentere til DN. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi fortsat udnytter den digitale kanal til at skabe opmærksomhed om muligheden for at testamentere til DN.

Lokal medlemshvervning

I 2022 testede vi sammen med DN Hørsholm brugen af de digitale guides til lokal medlemshvervning i forbindelse med Hørsholms Kulturdag. Vi er glade for, at DN Hørsholm ville teste det nye materiale i mødet med potentielle medlemmer. I 2023 bliver mange af de gode aktiviteter i form af guides rullet ud til alle DN's afdelinger, der på den måde kan være med til at hverve nye medlemmer på en god, let og naturlig måde i forbindelse med ture og arrangementer.

Medlemskab med værdi

Vi lægger stor vægt på, at vores medlemmer oplever, at deres medlemskab er værdifuldt og gør en forskel.

I 2022 har vi haft som målsætning at have en frafaldsprocent på højst 9 %. Frafaldet for året lander på 9,2 %. Krigen i Europa, inflation og energikrise er med til at øge vores frafaldsprocent i forhold til 2021. Vi er dog stadig utroligt stolte af den lave frafaldsprocent og ser den som et udtryk for, at medlemmerne generelt er tilfredse og oplever, at deres medlemskab giver dem værdi.

Den lave frafaldsprocent kan blandt andet ses som et resultat af et målrettet fokus på løbende at udvikle relevante medlems-tilbud baseret på indsigt i vores medlemmers behov og ønsker.

Grønne medlemsfordele

Vi har i 2022 testet et nyt member-get-member-koncept, hvor man ved at skaffe et nyt medlem modtog en attraktiv gave. Det resulterede i 127 nye medlemmer i løbet af testperioden på tre uger og en stor grad af tilfredshed med gaven blandt de 99 medlemmer, der var med til at skaffe nye medlemmer til DN. Nu er konceptet på plads og vil i 2023 blive brugt som en del af vores mix af tilbud til medlemmer.

DN's medlemmer får desuden adgang til en række rabatter med fokus på produkter og oplevelser, der understøtter en grøn livsstil og gode naturoplevelser. Det gælder blandt andet skarpe rabatter i DN's egen webshop, rabatter på ferieophold ved Skovsgaard Gods, adgang til over 1.000 gratis ture arrangeret af DN's lokalafdelinger samt 10 % rabat til Friluftsland, som er en af Danmarks førende forhandlere i friluftsudstyr.

● DN's webshop er foreningens egen butik. Her kan du blandt andet købe DN's smukke naturkalender, friluftsudstyr, inspirerende bøger, kikkerter og meget andet – alt sammen med gode medlemsrabatter.

I 2022 har vi eksperimenteret med nye typer af medlemsfordele, hvor man som medlem får særlig adgang til spændende arrangementer.

I efteråret havde udvalgte medlemmer adgang til en fernisering af kunstneren Lisbeth Lunda. Her blev der udstillet malerier med motiver af truede arter, og en del af overskuddet fra ferniseringen gik til DN.

● Præsident i DN, Maria Reumert Gjerding, holdt tale til Lisbeth Lundas fernisering.

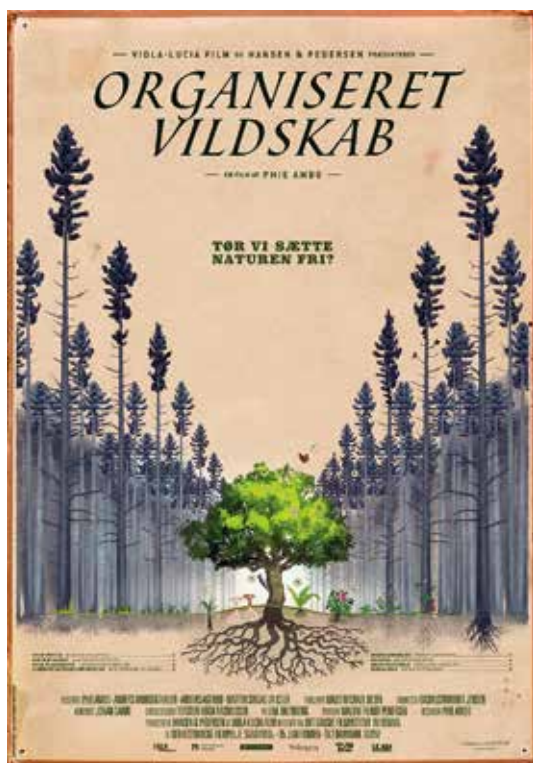
● Her ses de gaver, både det nye medlem og den der hervede, fik i forbindelse med member-get-member-kampagnen.

I efteråret fik DN's medlemmer et særligt tilbud om at deltage i premiere på og filmfremvisning rundt om i landet af Phie Ambos kunstneriske og æstetisk flotte dokumentar 'Organiseret vildskab'. Filmen følger processen med at omdanne Hammer Bakker i Aalborg til vild natur.

Filmfremvisning af 'Organiseret vildskab' med efterfølgende debat mellem Maria Reumert Gjerding, Phie Ambo og Cecilie Rubow, godt styret af Anders Morgenthaler.

Dokumentaren blev vist i en række biografte lande over, og alle steder var der fyldte sale og efterfølgende paneldebat. Knap 1.400 DN-medlemmer så filmen, det svarer til cirka 60 % af alle publikummer.

Grønne handlemuligheder

I DN giver vi vores medlemmer konkrete handlemuligheder, der understøtter en grøn og aktiv livsstil. Gennem forskellige materialer og guides med tips og tricks giver vi inspiration til både gode naturoplevelser og til, hvordan man selv helt konkret kan gøre en forskel for naturen, miljøet og klimaet.

Det kan for eksempel være idéer til, hvordan man slipper naturen fri i sin have, eller syv konkrete trin til en bæredygtig livsstil. På den måde går der en lige linje fra vores overordnede vision om at vise vejen til en rigere natur og grøn omstilling til helt konkret at vise, hvad man selv kan gøre på et individuelt plan. Vi arbejder altså både med visionen på et overordnet politisk plan og på individniveau.

Mere målrettet medlemskommunikation

Vi ved, at det først og fremmest er sagen, der driver vores medlemmer. Det er ønsket om at støtte en forening, der arbejder for en sag, de synes er vigtig, der er mest afgørende for deres medlemskab. Derfor gør vi os umage med at fortælle om vores arbejde, synliggøre de mål, vi arbejder for, og de resultater, vi skaber, gennem egne kanaler som medlemsblad og e-mails og ved at stå tydeligt i mediebilledet.

I 2022 har vi igangsat udarbejdelsen af en ny kommunikationsstrategi, der bliver udrullet i løbet af 2023, og som skal gøre os i stand til at kommunikere mere målrettet og sammenhængende på tværs af kanaler, projekter og indsatser.

I 2022 har vi også lagt en digital fundraisingstrategi, der tager hånd om behovet for at øge medlemmernes værdi af med-

● Guiden 'Fri for affald' giver blandt andet tips til mere genbrug i hverdagen samt idéer til, hvordan man giver gamle ting nyt liv.

lemskabet ved at kommunikere jævnligt og målrettet til dem via den digitale kanal, herunder og i særdeleshed via e-mail, hvor vi har optimale muligheder for at målrette kommunikationen og indholdet på baggrund af det, som vores medlemmer især interesserer sig for. Vi bruger også e-mailkanalen til at sende vores medlemmer små 'gaver' i årets løb, for eksempel de digitale guider, der giver tips og tricks til en grønnere hverdag eller vil dere have.

Den grønne sag er afgørende for vores medlemmer.

Inspirerende medlemsblad

'Natur & Miljø' er DN's medlemsblad, der udkommer fire gange om året. I 2022 har 'Natur & Miljø' haft en fremgang i læsertal fra 309.000 til 317.000 læsere, hvilket vidner om, at læserne fortsat er rigtig glade for at modtage deres medlemsblad.

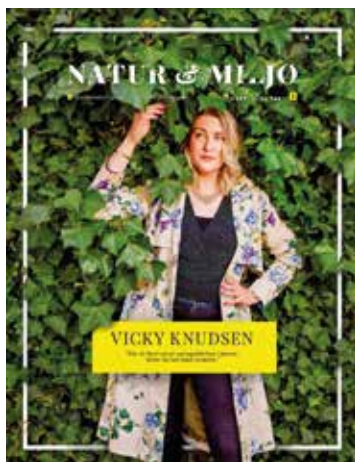
I 2022 har vi blandt andet skrevet om drømmen om et affaldsfrit Danmark, fremtidens landbrug med flere grøntsager og mindre foder til dyr, den stærkt truede havnatur og vores kamp for mere plads til naturen. Statsminister Mette Frederiksen gav desuden et interview til 'Natur & Miljø', hvor hun sagde, at vi er gået for langt i

vores iver efter at være et landbrugsland, og at det har kostet naturen dyrt. Interviewet blev citeret i en lang række medier og var med til at sætte naturen på den nationale dagsorden.

Vi har gennem året også arbejdet med at udvikle 'Natur & Miljø' med afsæt i DN's omdømmeanalyse samt fokusgrupper. I efteråret 2022 inviterede vi således en række medlemmer til at deltage i fire fokusgrupper, hvor vi spurgte til deres holdning til medlemsbladet – og ikke mindst, hvordan vi kan blive endnu mere relevante for flere og også gerne en yngre målgruppe.

Til marts 2023 er vi klar til at præsentere 'Natur & Miljø' i nyt design og med nye

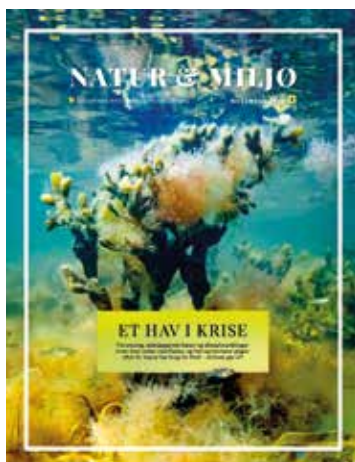
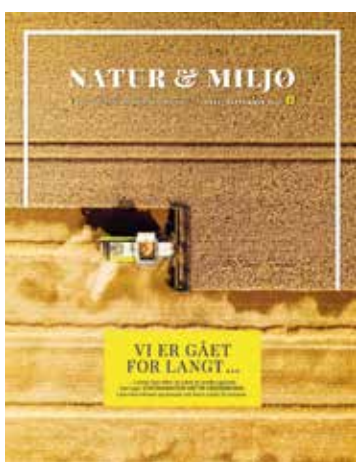
indholdsformater. 'Natur & Miljø' skal tage afsæt i DN's nye strategi og afspejle visionen om at vise vejen til en rigere natur og en grøn omstilling. Samtidig skal bladet brande DN som Danmarks stærkeste grønne fællesskab.

Vi glæder os til at præsentere det nye magasin, hvor vi håber at tiltrække nye læsere og samtidig holde godt fast i vores trofaste læsere gennem mange år.

Gode samarbejder med fonde og erhvervslivet

I DN samarbejder vi med fonde og erhvervslivet om forskellige projekter inden for blandt andet truede arter, affald og cirkulær økonomi, sikring af havnaturen og naturformidling til børn. Der er også fonde og virksomheder, der støtter lokalforeningernes arbejde med at skabe nye fællesskaber og aktiviteter.

Uden fondenes og virksomhedernes støtte ville vi ikke kunne lave så mange vigtige projekter til glæde for den danske befolkning og vores natur, miljø og klima.

Samarbejde med REMA 1000

REMA 1000 og Danmarks Naturfredningsforening har en fælles interesse i at forbedre biodiversiteten, fordi insekterne er på drastisk tilbagegang i Danmark, da de blandt andet mangler blomster og levesteder.

Derfor har DN sammensat et haveplantesortiment, som REMA 1000 sælger i deres butikker. Det omfatter insektvenlige plantearter til danskernes haver – specielt til gavn for vilde bier og sommerfugle.

Resultater:

- Vi sikrer bedre levevilkår for insekter i Danmark.
- Vi gør det lettere for danskerne selv at gøre en aktiv indsats for biodiversiteten.
- Vi formidler viden til danskerne om værdien af biodiversitet.
- Vi får økonomisk støtte til mere arbejde for truede danske sommerfugle og insekter.
- Vi arbejder sammen på tværs af sektorer og skaber nye løsninger.

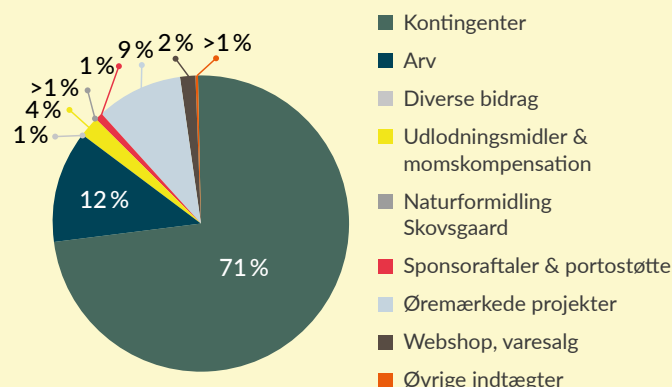
Vi vil derfor gerne sige en stor tak til alle virksomheder og fonde, som vi har samarbejdet med, og som har støttet vores arbejde i 2022. Derudover vil vi gerne takke de 44 virksomheder, som har støttet som 'Naturdonor' i 2022.

Økonomi

Resultatet for 2022 ligger tæt op ad det budgetterede, dog med afvigelser inden for de enkelte områder. Især medlemshvervningen har været tydeligt påvirket af krigen i Ukraine, stigende energipriser, svigtende forbrugertillid og inflation. Dette resulterer i en afvigelse på indtægtssiden med en lavere omsætning end den oprindelige forventning, ligesom der på udgiftssiden ses færre udgifter end de budgetterede. En del af de ikke-indkomne indtægter bliver opvejet af betydeligt højere arveindtægter i 2022 end forventet. Arveindtægterne på knap 13 millioner kroner giver en positiv merindtægt på 5,8 millioner kroner i forhold til de budgetterede 7 millioner kroner.

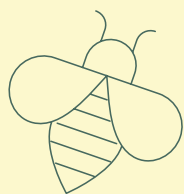
Det ustabile aktiemarked har påvirket aktiekurserne negativt, særligt i de to første kvartaler af 2022, hvilket bevirker, at DN

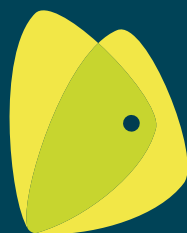
Fordeling af indtægtskilder for 2022

går ud af 2022 med en samlet negativ regulering på knap 3 millioner kroner på værdipapirerne. DN har ikke afhændet værdipapirer i 2022, og dermed er der en fortsat forventning om, at markedet stabiliserer sig, og værdipapirerne på den lange bane igen vil bidrage til en positiv indvirkning på resultatet i de kommende år.

Det vurderes, at DN er kommet økonomisk godt ud af 2022.

ÅRET, DER GIK 2022

Danmarks
Naturfredningsforening

